

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Buďte svorní!
Jen svorným Bůh žehnává.“

JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XI. — Číslo (No.) 15.

Sobota (Saturday) 5. 4. (April) 1986

**PŘED 110 LETY SE NARODIL
ČS. ŘEMESLNÍK - OBUVNÍK
ÚSPĚŠNÝ PODNIKATEL A PRŮMYSLNÍK
TOMÁŠ BAŤA
(* 3. dubna 1876 † 12. července 1932)**

Nejdříve hrstka vzpomínek z klukovských let

Bylo to, tuším na jaře r. 1930, kdy starý, v celém našem městěku veleznamý „tancmajstr“ Šafránek - (jinak dobrý muzikant a výtečný zpěvák) - který ochotně a zdarma vyučoval každoročně v době masopustu osmnáctileté chlapce a děvčata tančit Českou besedu, dupáka, valčík, tango a charleston, vyvěšoval na plakátová návěští po celém městě „Výzvu k městskému plebiscitu“, má-li být také v našem starobylém městě Polici nad Metují, v severovýchodních Čechách, otevřena prodejna a správárna obuvi firmy „Bat'a“ ze Zlína. Přitom bylo na plakátě poznamenáno, že v Náchodě, v Hronově a dokonce i ve většínou německém Broumově prodejny a správárny „Bat'a“ už byly nedávno otevřeny. - Slovu „cit“ jsem už tehdy rozuměl, ale „plebiscit“? Ten mi vrtal hlavou. A tak jsem se hned na náměstí pana Šafránka zeptal, jakmile svým smetákem rozestřel po plakátě poslední škrob, co to záhadné slovo znamená. Trpělivě mi vysvětloval, že ve Zlíně na Moravě, dříve docela chudém kraji, vyrostla veliká továrna na boty, bačkory a „kecky“ všeho druhu, kterou postavil podnikavý, pracovitý a chytrý švec, pan Bat'a, který si přivezl z Ameriky nové zkušenosti strojní výroby bot a chce lacině obout celou republiku a ještě boty vyvázet. Aby to mohl udělat, potřebuje mít v každém městě prodejnu. Našich deset či dvanáct ševců z města se všemi ostatními z okolních vesnic, že jsou proti tomu, aby byla v Polici Bat'ova prodejna, protože prý mají strach, že přijdou o práci. A tak, že náš pan

starosta - ředitel dívčí měšťanky Sova, jednoduše rozhodl, aby si „Kvíčeráci“ - (tehdejší přezdívka polických obyvatel) - o věci hlasovali a rozhodli sami. A to rozhodnutí - pro - či proti Bat'ovi, že je ten plebiscit. - Panu Šafránkovi jsem za to jasné vysvětlení zdvořile poděkoval, a hned večer jsem dělal doma „chytrýho“ a ptal jsem se táty, co tomu všemu říká. „Samozřejmě, že jsem pro to! Nač se mají ti chudáci ševci stále hrbit na verpánku a „vonět“ smůlou z dratví? To je nutný pokrok, to projde, a když chce některý obuvník ševcovat dál, vždycky si nějaký myslivec nebo továrník u něho dá ušít boty na míru. Konečně, Doležal v Ledhůjské ulici Poprovy boty z Chrudimě už prodává dávno, ale Bat'a bude ty své prodávat asi laciněji.“ Tím byla pro mne, osmiletého kluka, celá věc vyřešena, protože maminka mi stejně stále domlouvala, at' se v botkách nehoním za merunou, že obuvník Růžička mi už nechtěl poslední botky spravovat.

Druhou vzpomínku mám hned z dalšího roku, kdy k nám přijel nějaký pán ze Zlína a „verboval“ chlapce z třetí měšťanky do nějaké zlínské Bat'ovy školy „Mladých mužů“. A když se pak o příštích vánocích Zdeněk Kratěnuv a Tonda Bornů vrátili ze Zlína na vánoční prázdniny, my usmrkánci jsme na ně pohlíželi s veškerou patřičnou úctou, jako už opravdu na „mladé muže“. Dnes ani nevím, skončili-li vůbec zlínskou školu, ani kam je vítr života zavál.

Nač však nikdy nezapomenu je ten smutný 12. červenec r. 1932. Najednou se rozvěšely všechny sirény továren - i ta

poplašná na radnici - jako v poledne o Bílé sobotě, kdy nám připomínaly padlé legionáře z I. světové války, a tak samozřejmě všechny povozy a lidé v ulicích se zastavili, jenomže nikdo nevěděl proč. A pak se ozval z radničního tlampače, posmutnělý hlas pana starosty, že blízko Zlína havarovalo osobní Bat'ovo letadlo, že pan továrník při tom přišel o život, a že je to veliká ztráta pro celou republiku. A protože jsem už tehda znal jeho sympatickou tvář z fotografie vyvěšené v nové Bat'ově prodejně na náměstí proti radnici, hned vedle hodiňáře Hrdiny a hotelu „Hvězda“, ukáplо mi na bosé nohy i několik upřímných slz.

Pak po letech, když jsem již bloudil cizinou, v každé zemi mně nějak zahřálo u srdce, když jsem viděl na obchodě či na reklamách to charakteristické písmo BATA. Byl to jako pozdrav z domova. Vždy jsem také do každé Bat'ovy prodejny vešel a ptal se prodavačů, nepracuje-li u nich nějaký můj krajan a vědí-li vůbec, kde je Zlín a kdo to Bat'a byl. Nejvíce jsem se jednou rozohnil v Holandsku když mi docela úslušná slečna začala vykládat o Gottwaldově a o Svitu, ale jejich obchod, že prodává obuv ze Švýcar, z Kanady a některé druhy sandálů, že jsou i z Jižní Afriky a z Rhodesie.

Tomu jsem rozuměl, ale ten Gottwaldov jsem jí „zadarmo nedal!“

A v Africe? Tam jsem se sešel s „Bat'ou“ na každém kroku - a dokonce i s „bat'ováký“. Někteří pracovali u jeho mezinárodní firmy stále, jiní se osamostatnili, anebo úspěšně pracovali v jiných oborech. Tehdy jsem také pochopil i něk-

TOMÁŠ BAŤA

teré důvody „bývalých bat'ováků“, proč se raději osamostatnili, ale nepřestal jsem se divit prozíravosti vedení Bat'ových závodů, které těsně před nacistickou okupací stačilo poslat do světa několik stovek mladých mužů, aby šířili dobré jméno svobodného demokratického Československa v různých západních zemích a světadílech. Téměř všichni vyšli z chudých poměrů, v Bat'ově škole v nich objevili vrozené talenty a stali se z nich velmi podnikaví a průbojní lidé. A tak už jen za to chceme Tomáši Bat'ovi v Hlasu národa upřímně poděkovat u příležitosti jeho 110. nedožitých narozenin; jeho synové Tomíkovi a dalšímu Tomáškovi přitom zároveň popřát hojnost zdraví, Boží ochrany, rodinné pohody a dobrý vítr do plachet veškerému jejich podnikání.

Na starého pana Bat'ů, zak-

ladatele Zlína, je nejlépe vzpomenout krátkým úryvkem z jeho vlastního životopisu.

■■■

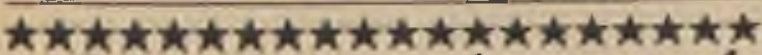
MÉ ZAČÁTKY

První moje učení, na které se pamatuji, byla modlitba. Má zbožná matka naučila mě velmi záhy Otčenáš, Zdravas i Věřím v Boha. Musil jsem předvádět své umění návštěvám a málokdy se stalo, abych nebyl stržil za to krejcar.

Když mi bylo šest let, počal jsem vyrábět boty z kožených, bezcenných odřezků, na kopyta vlastní výroby. Z takových odřezků bylo lze udělati boty velké jako palec, ale byly to boty a těšily se poptávce ctitelů „podnikavosti“ mládeže.

Jeden pár takových bot vyžadoval celý den pilné práce. Cena se pohybovala mezi 4 - 10

(Dokončení na str. 6)

Sloupek informací

o „podezřele náhlém obrácení“
kubánského diktátora
Fidela Castra

na zastávce spolupráce s katolíky
a o jeho „nálezu“, že náboženství
nemusí být opiem lidu.

Ačkoliv se o tom v americkém tisku skoro nemluví, s kubánským diktátorem Fidelem Castrem se zřejmě něco děje. Bud' dostal důtku z Moskvy za stržené fiasko na Grenadě a za málovýkonnou pomoc sandinistům v Nikaragui, za což mu Kreml chce snížit hospodářskou pomoc s výčitkou, že mu ta malá Kuba už leze trochu příliš do peněz, zvláště když se kubánští vojáci zrovna nijak zvláště nevyznaňují svou statečností ani v Angole, v Mozambiku, v Etiopii a tím méně v Afghánistánu. - Anebo to je prostě věkem. Castro zestárnul jako my všichni, přestal dokonce hultit i své dříve nepostradatelné „havana“, rozpomíná se najednou na své dětství a mládí - tím i na svou hluboce věřící maminku a „jde snad tak trochu do sebe?“

Asi tak od minulých vánoč je už totiž naprosto jasné, že změnil tón a snad i postoj vůči věřícím křesťanům - a katolíkům zvláště. Zahájil vůči nim „ofensivu dobrosrdečných úsměvů a nabídek k spolupráci“. Samozřejmě, že to

neudělal jen tak najednou z ničeho nic. Předcházelo tomu několik zcela nečekaných událostí.

V lednu r. 1985 se sešli kubánští katoličtí biskupové na celonárodní biskupské konferenci v Havaně a Castro jim vzkázal, že nemá námitky proti jejich úmyslu pozvat na Kubu několik „progersivních“ biskupů z USA, kteří svým pastýřským listem proti nukleárnímu zbrojení, válce a připravovaným společným dokumentem o nutnosti boje proti bídě mas a opravě kapitalismu se „připojili k předvoji pokrokových sil ve světě“.

Delegace těchto US biskupů pak také skutečně Kubu navštívila a setkala se dokonce osobně i s kubánským komunistickým diktátorem F. Castrem, který jim věnoval veškerý potřebný čas k „plodnému dialogu“. - V červenci r. 1985 svolal Castro do Havany mezinárodní konferenci, aby jednala o zadlužení většiny latinsko - amerických zemí Západu - a zvláště USA, aby jim

„doporučil“, že všechny ty dluhy s neúnosnými úroky mají prostě odmítnout platit. A právě na tuto mezinárodní konferenci o dlužích Latinské Ameriky Západu pozval Castro i dva kubánské katolické biskupy, ačkoliv mu sami řekli, že tam nemají co dělat.

Dne 8. září 1985 pak dal zase najednou Castro ochotně svůj souhlas k tomu, aby tři „vybraní“ kubánští biskupové navštívili Spojené státy, blahosklonně je přijal před jejich odjezdem a řekl jim, že je chce znovu vidět 12. listopadu po jejich návratu z USA. Mezitím však dal v říjnu do tisku malý spisek s titulem „Fidel a náboženství“, který vyšel v milionovém nákladě, vzbudil předpokládaný zájem kubánských občanů a šel v knihkupectvích na odbyt jako „čerstvé housky na krámě“. Zprvu se každý zájemce o knížce domníval, že ji napsal Castro sám, ale hned po prodeji prvních výtisků přišel na to, že ji nenapsal Castro, ale brazilský dominikán pater Betto, nohsled a horlivý zastávce „theologie osvobození“, a všech revolučních hnutí v zemích Latinské Ameriky, která usilují o „osvobození chudiny ze svěráku kapitalistického vykořisťování USA a západních demokracií.“

Tato malá a poutavě psaná knížka vznikla z několika večerních rozhovorů Fidela Castra s už zmíněným dominikánským brazilským mnichem Fra. Bettou - (který byl mimochodem čtyři roky vězněn brazilskou vojenskou juntou jen proto, že ve své apoštolské horlivosti ani nerozpoznal, že se v jeho „spravedlivém sociálním hnutí“ schovávali i vyložené marxističtí revolucionáři.) Těch večerů bylo dohromady asi osm a pokaždé trvaly asi tři hodiny. Castro to vzal „od Adama“, a vyprávěl svému dominikánskému návštěvníkovi o své hluboce věřící mamince, která jej vedla k víře v Boha od jeho dětství. Poslala jej i do katolické školy a i svá středoškolská studia vykonal v ústavu, vedeném řeholníky, dokonce prý Otcí jezuity. Pak se široce rozpovídal Fra. Bettovi o svém brzkém rozhodnutí pracovat politicky proti vykořisťovatelské vládě diktátora Batisty, uchýlil se do hor, organizoval partyzány a vypověděl mu boj na život a na smrt. Téměř vůbec se ovšem v těchto rozhovorech nepřiznává k tomu, že veškerou pomoc ke „své revoluci“ dostal od USA když jim slíbil, že po pádu Batisty a vítězství „národní kubánské revoluce“ ponechá na Kubě i nadále americkou vojenskou základnu,

za jejíž pronájem mu budou USA platit stejně poctivě, jako platily diktátoru Batistovi. A prý teprve po neúspěšném vyloštění nepřátel jeho národní revoluce v zátoce Playa-Giron v dubnu r. 1961 dospěl k přesvědčení, že s „kapitalistickou demokracií“ nikam nedejde, že musí „přesedlat“ na marxismus, založit komunistickou stranu přísně disciplinovanou, orientovanou na Moskvu, a dát jí totalitní program orthodoxního marx-leninismu se všemi jeho požadavky nejen programovými a politickými - s třídním bojem a s diktaturou proletariátu - ale zároveň i s jeho vědeckým názorem na svět, s filosofií dialektického materialismu a s atheismem, který považuje náboženství za „opium lidu“. Proto také on Castro - vychovaný katolickou matkou a na katolických školách - věděl, že žádný v Boha věřící katolík nemůže být zároveň komunistou a věřícím křesťanem. Proto, aby jim „ušetřil přetvářku“, slavnostně vyhlásil, že žádný katolický věřící Kubánc se nemůže stát členem jeho komunistické strany Kuby. Dnes ovšem - po 25 letech kubánské revoluce - Castro najednou doznává, že se hrozně „zmýlil“, když schopné kubánské katolíky ze svého revolučního hnutí vyloučil jen proto, že tehdy jednal pod nátlakem časových okolností. Jestliže se pustil do pronásledování církve, vyhostil několik biskupů, kněží - misionářů, a zrušil všechny katolické školy a výchovné ústavy, udělal to prý jen a jen proto, že katolická církev na Kubě se v jeho očích spojila se všemi odrůdami opozice jeho „národní revoluce“, poskytovala jim blahosklonně na farách a v klášteřích úkryt, a proto musil na katolickou církev - jako celek - nekompromisně a tvrdě udeřit. On - Castro - to však neudělal z naprosto žádných osobních úmyslů bojovat tvrdě proti náboženství či církví, v které byl vychován, ale jen a jen z důvodů bránit „výdobytky kubánské národní revoluce“.

Po čtvrt století tvrdých bojů za uchování kubánské národní a státní „nezávislosti“ přišel však

prý Castro k přesvědčení, že se marx-leninismus naprosto mýlí, považuje-li náboženství za „opium lidu“, ale že by se naopak měli komunisté s křesťanstvím spojit, protože má ve svém programu totéž, co komunisté: boj proti vykořisťovatelům, chudobě a proti válce. Aby pak podal „důkaz“ příčin změny svého názoru na náboženství, říká Otcí dominikánovi Bettovi - (který to samozřejmě do své knihy o Castrovi zapsal) - že jej o tom přesvědčilo katolické Polsko, kde většina členů komunistické strany Polska jsou věřícími katolíky, a v zemích Latinské Ameriky, že to jsou katoličtí kněží, kteří, aby dodali váhy svému živému zájmu o chudinu, hlásají teologii osvobození revoluční cestou. A soudruh Castro prý najednou objevuje v této teologii osvobození jediné „pravé a skutečné kořeny křesťanství“. Z toho prý také došel k jedinému logickému závěru, že křesťanství a komunismus má desettisíckrát více společného s komunistickým úsilím o sociální spravedlnost než má křesťanství s kapitalismem. To prý dříve nevěděl a proto přiznává, že byl příčinou „jakési nepřímé sociální diskriminace“ věřících katolíků na Kubě po celých pětadvacet let své vlády na Kubě. To se prý teď ale musí brzy změnit. Sám se o to postará, aby k takové změně poměrů v kubánské společnosti došlo, a ostatní země Latinské Ameriky, bojující o národní nezávislost a o vymanění se z vykořisťovatelského jha kapitalismu v tom budou Kubu určitě prý následovat.

Katolická církev na Kubě však dosud nikdy úplně nezdomácněla.

I když tato náhlá Castrova změna postoje vůči kubánským katolíkům bude nakonec asi jen dobře promyšlenou změnou politické taktiky vůči církvi, sledující naprosto něco jiného než uznání práva na náboženskou svobodu, je dobře si připomenout, že Castro nikdy nenastrojil s kubánskými bis-
(Pokračování na str. 12)

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu
a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDAVA KAŽDOU SOBOTU:

„VELEHRAD“, CESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO.

PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:

CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.

2657-59 S. LAWNDALE AVE. CHICAGO, ILL. 60623

Telefon: 762-2044

EDITOR - ŘÍDE: Father VOJTECH VIT, O.S.B.
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NARODA, 2657-59 S. Lawndale Ave. Chicago, Ill. 60623

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

První poradce a zastupce: Henry T. SYNEK
111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zasláné články a dopisy zkrátit,
až by tím byl změněn jejich původní obsah.

April 5, 1986 — Vol. XI. No. 15.

1. LÉKÁRENSKÝ TELEFON: DOMÁCÍ TELEFON:

☎ 484-0106

☎ 749-0281

Poslání léku vašim příbuzným či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R.PH.

NAPROTI BERWYNSKÉ RADNÍCI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402

Oslava narozenin T. G. Masaryka ve Washingtoně

Sdružené československé organizace ve Washingtoně vzpomněly Masarykových 136. narozenin v auditoriu „Post Hall Mount Vernon College“ v neděli 9. března. Přítomné, kteří se sešli v hojném počtu, uvítal Jaroslav Kašpar-Pátý a předal slovo hlavnímu řečníku, dr. Karlu Steinbachovi z New Yorku. Dr. Steinbach je už jeden z mála těch, kteří ještě pamatují TGM osobně. Za svého pobytu v Praze před válkou patřil také mezi jeho nejbližší přátele takzvané „pátečníky“, kteří se pravidelně týdně, v pátek, scházeli s prezidentem - Osoboditelem v bytě spisovatele Karla Čapka.

Připočteme k tomu, že dr. Steinbach je znamenitý řečník. Jeho přednáška nebyla proto suchým výpočtem životních dat TGM, ale živým, ba vzrušujícím vzpomínáním Masarykova vrstevníka a žáka. Dr. Steinbach nejen těžce nese, že mladá generace, která nepoznala požehnání takzvané Masarykovy republiky, na něho zapomíná, ba namnoze se již nespravedlivě obrací i proti jeho odkazu a učení o nezbytnosti demokracie pro civilizovaného člověka. Představil Masaryka nikoli jen jako „tatičku“, ale jako muže krásného fyzicky i

duchovně, který dovedl rozhodně a energicky bojovat za pravdu a právo a vždycky vítězně. Na rozdíl od Edvarda Beneše byl život Tomáše Masaryka životem úspěšného vítěze, kterému bylo také dopřáno těšit se ze svých úspěchů. Umíral sice - skoro před 50 lety - s obavami v srdci o budoucnost republiky, ale na rozdíl od dr. Beneše v klidu a v obecné uctě. Dr. Steinbach se proto vyslovil rozhodně proti těm, kdo dnes tak bezohledně a nekriticky napadají nešťastného Masarykova spolupracovníka dr. Beneše, kterého prezident Masaryk výslovně doporučil za svého nástupce. Je nespravedlivé činit odpovědným za všechna ta neštěstí, která se snesla na Československou republiku jen Beneše, který nebyl s to zastavit bezohledný nápor sovětského obra, jako to nedokázali ani ostatní, mnohem silnější. Steinbach odsoudil také sprostotu, která zavalila současnou literaturu, zejména také českou a slovenskou, a která by byla nesitelná pro TGM i Karla Čapka a jejich současníky. „Básníci jsou nejcitlivější ozvěnou národa v radosti i neštěstí“, řekl Steinbach a na důkaz toho, citoval řadu básní věnovaných TGM, z nichž zejména vyzvedl Jaroslava Seiferta. Po svém způsobu citoval je z paměti. Sklidil za to potlesk docela mimořádný od posluchačů, kteří povstali a z nichž

mnohému se při tom zaleskla v oku slza.

Poté Jan Kočvara přečetl článek, který kdysi dávno vyšel v novinách československých legionářů na Sibiři a v němž se TGM osobně legionářům představoval. Nutno také vzdát pochvalu paní Lídě Brodenové, která se postarala o hodnotný hudební pořad oslavy. Byla to předně Američanka Kathleen Ennis, která za doprovodu Lídy zazpívala Smetanovy „Večerní písně“ česky tak dokonale, že přítomní žasli. Podobně získala srdce posluchačů jedenáctiletá pianistka Anna Marie Hildebrandt, která zahrála bezvadně a z paměti Mozartovu „Sonatu“. Oslavu zakončily české a slovenské národní písně jež opět zpívala překrásně Kathleen Ennis. Celková kritika oslavy vyzněla ve smyslu, že to byla jedna z nejzdařilejších, jaké krajanští Washington zažil.

POZOR! OPRAVA DATA VÝROČNÍ SCHŮZE KLUB DOMOV Z NSČK

koná svou výroční schůzi v pondělí 14. dubna 1986 v 7:00 hod. večer v budově Mid-America Savings, 5900 Cermak Rd. Cicero, Ill. Prosíme o dochvilnost a hojnou účast. Buďte tak hodní a přiveďte mezi nás své známé, o kterých se domníváte, že mají zájem o činnost naší zdejší křesťanské větve.

Otec Vojtěch Vít, O.S.B.
duchovní rádce

Pavla Kůrková
místopředsedkyně
Ludvík Pospíchal
pokladník
Františka Uhlířová
tajemnice

Přijďte se s námi pobavit a poučit

Odbočka 28. října připravila pro krajanickou veřejnost filmovou lahůdku. Budeme promítat čtyři vzácné filmy, které by si žádný milovník kinematografie neměl nechat ujít.

Prvním filmem je snímek „Československo od Mnichova k Moskvě“. Je to dojmavý fotografický snímek o tragických událostech, které postihly naši vlast od mnichovských událostí až do současné doby. Dozvíte se mnoho zajímavostí, o kterých jste dosud neslyšeli.

Dalším je film „Pastorale“ ukazující úchvatnou krásu Švýcarska. Film je doprovázen Beethovenovou Pastorální symfonií a je lahůdkou pro oči i uši.

Další je rovněž o krásách Švýcarska. Je to film „Glacier Express“, ukazující cestu tímto světoznámým horským vlakem od Zermatu do Sv. Mořice.

A konečně promítneme poučný film o tom, jak se zachovat, hrozí-li tornádo. Film by měl spatřit každý.

Filmy budeme promítat v pondělí 7. dubna v 7:30 večer ve škole T.G. Masaryka (5701 22nd Pl., Cicero). Dar \$2.00

Přijďte všichni, nebudete zklamáni!

Odbočka ČSNRA
28. říjen

Pěkné posezení najdete v přívětivém prostředí
restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

5710 West Cermak Road v Cicero

RODINNÉ OSLAVY — PARTY — PODLE DOHODY

ČESKO-AMERICKÁ KUCHYNĚ

DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA — BAR

TELEFON: 656-3555

ČESKOSLOVENSKÁ ŽENSKÁ NÁRODNÍ RADA V EXILU

V rámci letošních oslav 35-leté úspěšné činnosti Československé ženské národní rady v exilu Vás co nejsrdečněji zveme na

JUBILEJNÍ VEČER

v sobotu 14. dubna 1986

v restauraci Old Prague,

5918 záp. Čermákova tř., Cicero, Ill.

ŽIVÝ ODKAZ ČESKÉ MINULOSTI DOBA KARLA IV.

Dr. František Svejkský, profesor University of Chicago Department of Slavic Languages & Literature

Přednáška bude doprovázena diapositivy a ukázkami dobové hudby.

Před přednáškou bude podávána společná večeře.

*****

Věříme, že s námi přijdete oslavit plodnou 35-letou činnost ČŽNR a strávit večer, který bude vrcholně zajímavý.

Bar otevírá v 6:30 P.M. Večeře v 7:00 P.M.

Objednávky a šek na \$15.00 na jednu osobu vystavený na Milada Fast, ČŽNR, zašlete nejpozději do 9. dubna 1986 na: Mrs. Milada Fast, 277 Quincy, Riverside, Il. 60546

SRDEČNÉ POZVÁNÍ

OBLASTNÍ VÝBOR ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY V CHICAGU

USPOŘÁDÁ
V NEDĚLI 6. DUBNA 1986
ve 3 hodiny odpoledne
ve škole T.G. Masaryk
(5701 22nd Pl. Cicero)

BESEDU

s

Dr. JAROSLAVEM PECHÁČKEM

autorem knihy Masaryk - Beneš - Hrad

Dr. Pecháček prožil za války mnoho let v nacistickém vězení.

Po návratu byl velmi činný v politickém životě jako člen Čsl. strany lidové a byl osobním tajemníkem msgr. Šrámka.

Knihu Masaryk - Beneš - Hrad napsal po zpracování osobní korespondence T.G. Masaryka, kterou mu dal k dispozici Dr. Ján Papánek, první vyslanec Čsl. republiky u Spojených národů.

Dr. Pecháček zodpoví všechny Vaše dotazy a umožní nám nahlédnout do politického dění z počátečních dob naší první republiky a obohatí naše znalosti z té doby.

Přijměte naše srdečné pozvání a přiveďte s sebou své známé - nebudete litovat!
Dar \$3.00

Na shledanou se těší

Pořádající výbor

DOBA VELIKONOČNÍ

DRUHÁ NEDĚLE VELIKONOČNÍ

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, děkujeme ti, že se o těchto velikonočních — naše víra znovu rozhořela, — a prosíme tě: — Opatruj v nás tento svůj dar, — ať všichni stále hlouběji chápeme, — že jsme nebyli pokřtěni vodou, ale Duchem svatým, — a že krev, kterou jsme byli vykoupeni, — je krev tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, — který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje — po všechny věky věků.

1. ČTENÍ ZE SKUTKŮ APOŠTOLŮ (Sk 5, 12-16)

Apoštolové konali mnoho znamení a zázraků v lidu. Všichni se jednomyslně shromažďovali v Šalomounově podloubí. Z ostatních se k nim nikdo neodvažoval připojit, ale lidé o nich mluvili s velkou úctou.

Stále rostl počet mužů i žen, kteří přijímali víru v Pána. Dokonce i na ulici vynášeli nemocné a kladli je na lehátka a na nosítka, aby alespoň, až půjde Petr okolo, padl na někoho z nich jeho stín. Také z okolních měst se sbíhalo do Jeruzaléma mnoho lidí a přinášeli nemocné i trápené nečistými duchy; a ti všichni byli uzdravováni.

2. ČTENÍ Z KNIHY ZJEVENÍ SVATÉHO JANA (Zj 1, 9-11a, 12-13, 17-19)

Já Jan, váš bratr, účastník vašich zkoušek, Království i vytrvalosti v Ježíši, dostal jsem se pro hlásání Božího slova a pro svědectví o Ježíšovi na ostrov, který se jmenuje Patmos. A jednou v den Páně jsem upadl do vytržení a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: "Své zjevení napiš do knihy a pošli sedmi církevním obcím."

Obrátil jsem se, abych se podíval po tom hlase, který ke mně mluvil. A když jsem se obrátil, uviděl jsem sedm zlatých svícenů a uprostřed těch svícenů postavu podobnou Synu člověka, oblečenou do řízy a přepásanou okolo prsou zlatým pásem.

Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On na mne položil pravici a řekl: "Ně se neboj! Já jsem První i poslední, Živý. Byl jsem mrtev, a hle, jsem živ na věky věků a mám klíče od smrti a podsvětí. Napiš tedy své vidění: nyní i to, které přijde později."

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE JANA (Jan 20, 19-31)

Večer toho dne — prvního po sobotě — když byli učedníci ze strachu před židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl jim: "Pokoj vám." Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána.

Ježíš jim znovu řekl: "Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás." Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: "Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou."

Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu řekli: "Viděli jsme Pána."

Odpověděl jim: "Dokud nevidím na jeho ruce stopy po hřebecích a dokud nevlořím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím."

Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se uprostřed a řekl: "Pokoj vám." Potom řekl Tomášovi: "Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!"

Tomáš mu odpověděl: "Můj Pán a můj Bůh."

Ježíš mu řekl: "Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili."

Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize. Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu.

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
TELEFON: 752-2233

Vyznavač víry Josef kardinál Slipij patriarcha Lvovský

Kardinál Slipij, bývalý arcibiskup a patriarcha Lvovský, zemřel v Římě 7. září 1984. Tento muž patří jistě k nezapomenutelným postavám katolické církve našeho století, podobně jako polský primas kard. Wyszyński, maďarský kard. Mindszenty a naši kardinálové Beran a Trochta. Kdybychom hledali slovo, jímž by se dal vystihnout pohnutý život kard. Slipiho, nemuseli bychom dlouho uvažovat. Byl to život, poznamenaný a vedený věrností za všech okolností. Věrností všeobecné církvi katolické a věrností katolické církvi ukrajinské. Stojí za to, abychom si připomněli hlavní události života tohoto věrného Božího služebníka.

Josef Slipij se narodil roku 1892 na západní Ukrajině, která tehdy patřila k rakousko-uherské monarchii. Po středškolských a bohosloveckých studiích byl vysvěcen na kněze roku 1917, tedy krátce před VŘSR. Lvovský arcibiskup - metropolita poslal mladého nadaného kněze do Innsbrucku a pak do Říma, aby se tam zdokonalil v teologických studiích. V Innsbrucku dosáhl doktorského titulu prací „Pojem věčného života u evangelisty sv. Jana“. Roku 1922 se vrátil na rodnou Ukrajinu, kde působil jako profesor teologie v kněžském semináři a později jako rektor semináře. Z doby pochází řada jeho publikací z oboru teologie. R. 1939 byl vysvěcen na biskupa a po smrti arcibiskupa se stal jeho nástupcem ve Lvovské diecézi. Tehdy Lvov už patřil od počátku války do SSSR. Do německé okupace neměl lehký život, pravou křížovou cestu však zakusil po ukončení války. Pokusil se nejprve o dohodu se sovětskou vládou. Poslal do Moskvy 4 kněze s úkolem předložit přání uniatské církve a odevzdal 100 tisíc rublů, které ukrajinskí katolíci sebrali na pomoc pro zraněné vojáky

Rudé armády. K dohodě však nedošlo.

Naopak - 11. dubna 1945 byl arcibiskup Slipij zatčen a rok nato odsouzen na 8 let vězení a nucených prací. Začínala pak krutá odysea v sovětských věznicích a lágrech, která potom trvala celých osmáct let, protože po odpykání prvního osmiletého vězení následovala tři další odsouzení, poslední v r. 1962. Dvakrát za těchto dlouhých let vězení nabídl Kreml arcibiskupovi Slipymu svobodu za podmínky, že přestoupí na pravoslavnou víru nebo že se aspoň vzdá titulu Lvovského arcibiskupa. Vzněný vyznavač víry však tyto nabídky bez váhání odmítl.

A pak po 18 letech vězení se znenadání otevřela cesta ke svobodě. V době, kde se za Chruščova zdálo, že v Rusku začíná vanout nový svobodnější vítr, se papeži Janu XXIII. podařilo metropolitu Slipiho vysvobodit. Prostřednictvím amerického novináře, který znal Chruščova osobně, naznačil Jan XXIII. sekretáři KS SSSR, že by propuštění arcibiskupa Slipiho bylo Svatým Stolicem oceněno jako přátelské gesto. Chruščov svolil, osvobození však bylo nutno zaplatit vysokou cenou, podobně jako v případě kard. Berana. Arcibiskup Slipij musel opustit SSSR a rodnou Ukrajinu. Bylo mu 71 let. Jan XXIII. poslal do Moskvy mons. Willebrandse, aby arcibiskupovi situaci vysvětlil a doprovodil ho do Říma. Arcibiskup se nejprve zdráhal na podmínku přistoupit. Namítal, že kdyby se zřekl titulu Lvovského arcibiskupa a metropolity a odešel do zahraničí, ukrajinskí katolíci by si to vykládali jako uznání pseudosynodu z r. 1946, na němž bylo vynuceno odtržení ukrajinské katolické církve od Říma a odhlasováno spojení s ruskou pravoslavnou církví. Po diskusích, úvahách a modlitbách však uposlechl přání

papeže. Projevil ještě přání navštívit před odletem z Moskvy aspoň ještě Lvov, svou diecézi, a setkat se s věřícími, ale nebylo mu to dovoleno. Takže po přiletu do Říma 9.2.1963 si trpce postěžoval: „Vypověděli mě jako zločince. Nechtěl jsem odjet a opustit své věřící, jako by se zdálo, že chci jen zachránit svou kůži.“

Ve chvílích tohoto nesnadného rozhodnutí, které určilo další budoucnost 71 letého arcibiskupa, vyniklo zřetelně několik rysů povahy tohoto neohroženého vyznavače víry: hluboký smysl pro zodpovědnost, jak mu ji ukládal jeho biskupský úřad, láska k rodné Ukrajině a ke svým soukmenovcům a nade vše věrnost církvi a poslušnost papežovi, její hlavě. Jan XXIII. ho přijal v dlouhé soukromé audienci a věnoval mu svou fotografii, na níž napsal větu z Následování Krista: „Šťastná hodina, když volá Ježíš ze slz k radosti ducha.“ Nástupce Jana XXIII., papež Pavel VI., jmenoval bývalého Lvovského arcibiskupa kardinálem. Ten nezůstal v Římě nečinným. Účastnil se jednání II. Vatikánského koncilu, kde též několikrát promluvil, zvláště při diskusi o náboženské svobodě. Navštívil ukrajinské katolíky v USA, Kanadě a Austrálii. Založil v Římě studijní středisko sv. Klimenta, které má udržovat a oživovat tradice ukrajinského národa, a stal se vůbec spojujícím bodem a mluvčím Ukrajinců roztroušených v západním světě. Léta, která mu Bůh dopřál ještě k životu - bylo to 21 let - nebyla však bez trpkosti. Kardinál Slipij nesl těžce, že po II. Vatikánském koncilu, na němž několikrát též promluvil, zvláště o otázkách náboženské svobody, se na ukrajinskou uniatskou církev jaksi zapomnělo. Na biskupském synodu r. 1971 připomněl, že ukrajinskí katolíci byli vždy věrní katolické církvi, že se jim však nedostává dostatečné podpory ani od církevní hierarchie. „Ukrajinskí katolíci jsou neustále pronásledováni, nikdo se jich však nezastává,“ postěžoval si. A neopomněl žádnou příležitost, aby upozornil veřejnost na strádající církev na Ukrajině. 7. června 1977 napsal dopis prezidentu USA Carterovi, v němž ho prosil, aby se zasadil o náboženskou svobodu ukrajinských katolíků v souhlase se Závěrečným aktem z Helsinek. A r. 1978 krátce před konkláve poslal dlouhý dopis biskupským konferencím celého světa a zástupcům dip-

Do New Yorku a okolí

S & M PORK STORE

Evropské a zvláště československé
uzenářské speciality
Prvotřídní maso všech druhů
masné výrobky -
i dle Vašeho přání

Josef Skrkon

35-10 Ditmars Blvd.

☎ (718) 278-8468 Astoria, L.I. City, N.Y. 11105

lomatických sborů u Sv. Stolce, v němž ličil a pranýřoval pronásledování katolíku na Ukrajině.

Choulostivým bodem za jeho pobytu v Římě se stala otázka ukrajinského patriarchátu. Kardinál Slipyj vyslovil několikrát žádost, aby mu byl znova přiznán titul ukrajinského patriarchy, a aby patriarchát zahrnoval všechny Ukrajince jak v zahraničí, tak v SSSR. Prání zříditi samostatný ukrajinský patriarchát vyslovili několikrát i ukrajínští věřící v USA a Kanadě v žádostech poslaných papeži Pavlu VI. a biskupům na synodu r. 1971. Ukrajínští biskupové se s touto žádostí obrátili na Pavla VI. Ten dal otázku prostudovat zvláštní kardinálské komisi a v dopise z 10.4.1971 odpověděl, že přání není možno vyhovět. Důvod odmítnutí byl jednak právně kanonický - dekret II. Vat. koncilu o východních církvích mluví sice o možnosti zříditi nové patriarcháty, ty však mají být vázány na určité území. Avšak hlavní důvod zamítnutí byla obava, že by obnovený ukrajinský patriarchát byl překážkou v ekumenických stycích s pravoslavnou ruskou církví, obava velmi opodstatnělá, protože zástupci ruské pravoslavné církve dali zřetelně několikrát najevo, že by to též vedlo ke zhoršení situace katolíku latinského obrádku v SSSR v pobaltských státech. I v tomto případě dokázal kard. Slipyj svou věrnost církvi, i když ne s lehkým srdcem.

O kard. Slipym se dá říci, co čteme v životopise kard. Trochty, že je a zůstane symbolem bojující církve v plném slova smyslu, jak jen chápe tento výraz katolická teologie. Kard. Slipyj bojoval slovem i činem za vnější svobodu katolické církve na Ukrajině, aby mohla hlásat evangelium i v komunistickém zřízení. Ale bojoval i svým utrpením, obětmi a modlitbami, jimiž byl poznamenán jeho život. Roku 1980, tři roky před svou smrtí, napsal ve zprávě o životě, strádání a věrnosti ukrajinských katolíků: „Naše církev čítá v SSSR přinejmenším 4 miliony věřících, kteří zůstali věrni Římu. Jejich víra je tak pevná, že nese bohaté plody. Ateistickému systému se nepodařilo viru zničit.“

Kard. Slipyj zemřel 7. září 1984. V homilii, která se konala podle zvyku východní církve čtyřicátý den po kardinálově smrti, Svatý Otec ho charakterizoval jako muže nezločné víry, biskupa pevně odvahy, svědka heroické věrnosti a vynikající osobnosti církve.

Dr. J. Benáček

DRAŽDANSKÝ MANIFEST PROTESTANTŮ O PANNĚ MARIÍ

Nedavno byl v NDR publikován Draždanský manifest, vypracovaný skupinou protestantsko-luteránských teologů, týkající se nety k Panně Marii, z něhož citujeme tuto část:

„Ucta k Panně Marii, která sahá do prvních dob křesťanství a v katolické církvi nebyla přerušena, zaznamenala veliký rozvoj po zjeveních v Lurdech a ve Fatimě. Tato zjevení měla světový ohlas a jejich vliv dosáhl vrcholu v období Mariánského roku, který vyhlásil r. 1954 Pius XII.“

V Lurdech a ve Fatimě i v jiných mariánských svatyních je nestranná kritika postavena před nadpřirozená fakta, která mají úzký vztah k Panně Marii, ať už z důvodů zjevení nebo na její přímou volání a dosazených zázračných milostí. Jsou fakta, která nejsou přirozeně vysvětlitelná. My víme, nebo bychom alespoň měli vědět, že uzdravení v Lurdech a ve Fatimě jsou prozkoumána s vědeckou přesností lékaři, kteří nejsou všichni katolíci. Víme též, že katolická církev, dříve než některé uzdravení uzná za zázračné, nechá uplynout dlouhou dobu.

Dodneska uznali lékaři jako vědecky nevysvětlitelné 1200 uzdravení katolické církve z nich však uznala pouze 44. Za třicet let prošlo Lurdy 11 tisíc lékařů. Všichni lékaři mají volný přístup k lékařským vyšetřováním bez ohledu na své náboženské přesvědčení a své vědecké názory. Zázračná uzdravení zde tedy dávají největší možnou záruku.

Jaký smysl mají tato zázračná fakta v Božím plánu? Zdá se, že Bůh chce prostřednictvím těchto fakt radikálním způsobem odpovědět na moderní nevěru. Jak může některý ateista setrvat před těmito fakty dobrovolně ve své nevěře? A my - evangeličtí křesťané - jak můžeme tato fakta přejít bez vážného zkoumání? Nezávisle by takové jednání těžkou nezodpovědností? Má snad evangelik právo ignorovat tyto skutečnosti pouze proto, že se dějí v katolické církvi a ne v jeho náboženském společenství? Neměly by nás tyto skutečnosti spíše přivést k tomu, abychom evangelické církvi znovu vrátili Matku Boží?

Pouze sám Bůh může rozhodnout, aby Maria promlouvala k světu prostřednictvím zjevení. Nevystavujeme se snad

riziku dopustit se osudného omylu, když přivíráme oči nad těmito skutečnostmi a nevěnujeme jim řádnou pozornost? Nebo naopak otevřeme svá srdce tomuto světlu, kterému dal Bůh pro naši spásu zazářit? Nejsou snad všechna tato fakta nezvratným důkazem rozhodující ulohy, kterou je dnes Maria povolána pro naši spásu sehrát?

Tato otázka si zasluhuje velikou pozornost. V různých zemích je dnes ve hře samotná existence křesťanství. Bylo by vrcholem nescvědomitosti ignorovat Boží hlas, který promlouvá k světu skrze Marii, a otočit se zády pouze proto, že nechává svůj hlas slyšet prostřednictvím katolické církve.

Ať je tomu jakkoli, není možné o těchto faktech dlouho mlčet. Musíme je zkoumat do hloubky a bez zaujatosti, neboť katastrofa je už přede dveřmi. A mohlo by se stát, že odmítnutím a ignorováním Božího poselství, které nám dává skrze Marii, odmítneme milost, kterou nám nabízí jako poslední možnost záchranu.

Je tedy nevyhnutelnou povinností představených luteránských církvi a všech křesťanských společenství zkoumat tato fakta a zaujmout plně objektivní postoj. Tato povinnost je kladena tím vážněji, že Matka Boží nebyla vyloučena z reformované církve, ale byla odstraněna až po třicetileté válce a v období volnomyslenkářských filosofů v polovině 18. století. Tím, že udusili v srdcích evangeliků úctu k Madoně, zničili nejjemnější city křesťanské zbožnosti. Ve svém Magnificat Maria prohlašuje, že všechna pokolení ji budou nazývat blahoslavenou až do konce světa.

My dnes konstatujeme, že toto proroctví se naplňuje v katolické církvi v těchto dnech - našich nešťastných dnech - s takovou silou jako nikdy předtím.

V evangelické církvi zapadlo toto proroctví do tofálního zapomnění, že po něm zůstala sotva nějaká stopa.

Závěrem: Neklade tato situace nám za povinnost zkoumat uvedená fakta a vyvodit z nich potřebné závěry?”

Dosud nejsme na konci.

To je první útěcha těchto dní,

ale konec nastane.

To je druhá útěcha.

A ten konec bude Bůh.

To je útěcha přesahující dny nás všech.

Theodor Haecker

MATE JIŽ ZAPLACENO
PŘEDPLATNĚ NA ROK 1986?

Výroční schůze Distriktního svazu českých katolíků v Chicagu

V neděli 16. března ve 2:00 hod. odpoledne se konala v Česko-americkém kulturním středisku Velehradě na Lawndale Ave., v Chicagu výroční schůze Distriktního svazu českých katolíků v Chicagu.

Sešli se na ni čeští dp. pánové, úředníci a členové Distriktního svazu, delegáti místních katolických spolků a organizací a hosté, aby vyslechli zprávy o celoroční činnosti Distriktního svazu a svými návrhy přispěli k pokračování jeho záslužné práce pro naši zdejší národní náboženskou větev.

Hlavní práce Distriktního chicagského svazu je vždy soustředěna na pořádání podzimního Dne českých katolíků. Čistého výtěžku tohoto dne je použito k štedré podpoře potřebných kulturních a charitativních katolických organizací. Loňského roku byl Den českých katolíků pořádán v neděli 6. října v sále Česko-amerického kulturního střediska Velehradu. Byl zvláště významný a slavnostní, jelikož jsme jím ukončili jubilejní oslavy tisícetiletého výročí smrti sv. Metoděje. Byl mezi námi a slavnostní bohoslužby v kostele Blahoslavené Anežky v Chicagu sloužil Otec biskup Jaroslav Škarvada z Říma, světitel biskup chicagský John Vlažný, Otec opat Svatopetrského kláštera v Lisle Valentine Skluzáček, O.S.B., Otec Vojtěch Vít, O.S.B., kaplan NSČK, dp. Francis T. Příbyl, kaplan Distriktního chicagského svazu českých katolíků. V sobotu večer před Dnem českých katolíků Otec biskup Škarvada udělil zájemcům svátost svatého biřmování při pravidelných večerních českých bohoslužbách v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru a několik jich přistoupilo k

prvnímu svatému přijímání. Hlavním řečníkem Dne českých katolíků byl předseda NSČK Václav Hyvnar z Clevelandu. Program i zábava po něm se všem líbila. Návštěvníci byli spokojeni a finanční výsledek byl velmi dobrý. Pán Bůh zaplat' všem, kteří se na práci a svou účastí na úspěchu Dne českých katolíků podíleli.

Po přečtení zpráv úředníků a zpráv členů výboru revisorů účtů, pověřovacích listin a resolucí bylo uděleno odstupujícímu výboru ab-solutorium.

Dp. Francis T. Příbyl za nominační výbor přečetl návrh úředníků na rok 1986, kteří zůstávají stejní jako byli minulého roku:

Dp. Francis T. Příbyl, kaplan; Joseph Kosárek, předseda; Elsie Nevšimal a Albína Šimec, místopředsedkyně; Mary Feipel dopisující tajemnice; Františka Uhlířová, zapisující tajemnice a Anna Ryšavá, pokladní. Slib úředníků přijal Otec Vojtěch Vít, O.S.B., který byl schůzi přítomen.

Byli jsme rádi, že mezi nás přišla ses. Helen Sedláček, členka Svazu z doby jeho založení, přivítali jsme ji potleskem.

Schůze byla ukončena zpěvem chorálu Svatováclavského.

Po schůzi bylo členkami Klubu osadnic Blahoslavené Anežky podáváno občerstvení. Josef Ryšavý, ml., syn naší pokladní Aničky, promítl a slovem doprovodil překrásné barevné světelné obrazy ze své cesty po Švýcarsku. Necht' přijmeme stejné jako členky Klubu osadnic Blahosl. Anežky naše vděčné Pán Bůh zaplat'.

Spokojení, že jsme se setkali se starými známými, z nichž s některými pro vzdálenost a rozptýlenost dnešních našich domovů se zřídka kdy vídáme, jsme odcházeli z této přátelské výroční schůze s přáním, abychom se za rok, dá-li Pán Bůh, ve zdraví sešli.

F.U.

Zdar VI. mezinárodnímu sokolskému sletu ve švýcarském Curychu ve dnech 3.-6. července 1986!

Plánujete se jej zúčastnit?

Zavolejte naši kancelář. Organizujeme oficiální zájezd Americké obce sokolské. Poradíme Vám jak spojit Vaši účast na sletě s dalšími zájezdy po Evropě.

Skupinové odlety do Československa 1986:

14. května, 12. června, 10. července,

7. srpna, 18. září.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-8110

Bata

(Pokračování ze str. 1)

krejčary. Odměna velmi slušná, uvážíme-li, že hodnotu čtyř krejčarů představovala „čtverka“, peněz z čisté mědi o velikosti dnešní koruny. Hod-

Chicagská trampská osada „Dálava“ s potěšením oznamuje, že letos opět pořádá TRAMPSKÝ VEČER, v jehož rámci zase proběhne soutěž

o „ŠIRÁK CHICAGA“, v sobotu 19. dubna 1986 na chicagském „Velehradě“, (2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago.)

Celý večer bude velkou osadní potlachovou slезinou, na které „písničky jdou, že se nestačíš kolem dívat“, protože k tanci a poslechu bude zase hrát světoznámá, jedinečná a oblíbená

„Česká trampská kapela z Toronta“.

Během večera mimořádně vystoupí taneční skupina Beseda/Domov.

V soutěži pak vystoupí trampové s písničkami starých i nových autorů. Osada „Dálava“ zve touto cestou na Trampský večer všechny milovníky trampského veselí, kteří si nechtějí nechat ujít příležitost pobavit se při trampské hudbě a zpěvu v kamarádkém potlachovém duchu.

Přijďte v hojném počtu a v příhodném úboru. O dobrý mok a něco k zakousnutí bude postaráno; bar a kuchyně budou otevřeny od 7 hodin. Začátek večera je stanoven na 8 hodin, kdy začne vyhrávat trampská kapela.

O rezervaci volejte Alici Vedralovou ☎ (312) 656-6356.

Vstupné je 8 dolarů.

Příhodné parkoviště je naproti budově „Velehradu“ a bude hlídáno.

Osada „Dálava“ se těší na shledání s Vámi. S kamarádkým pozdravem AHOJ! zdraví šerif a osada „Dálava“.

notu 10 krejčarů představoval šesták, zhotovený z čistého stříbra o velikosti dnešního dvacetihaléře.

Před velikonoce mi zúčastnil jsem se družstevního podniku „hrčení“ s ostatními chlapci naší čtvrti.

Zvolili jsme si „pána“. Kdo nepřišel včas, dostal čárku a čárka znamenala pokutu jednoho krejčaru.

Nechtěl jsem mít čárku. K rannímu hrčení vstávali jsme s bratrem i ve čtyři hodiny, ale málokdy jsme již chlapce zastihli na shromaždišti. To proto, aby bylo více čárek.

Každý den měl jsem zjištěn příjem pokladníkovi a dříve nežli došlo k dělení, měl jsem příjmy sečteny a znásobeny a součet vydělen počtem hráčků. Pán a pokladníci měli ale jiný počet. Podle jejich počítání vyšla na každého sotva polovička.

Hořkost, rozčilení, ba pobouření, které tato nespravedlnost ve mně vyvolala, byly nezměrné.

Zádal jsem otce o pomoc, ale ten prohlásil, že to tak na světě chodí a uhradil mi raději utrpenou škodu penězi, sdíleje se mnou leda můj žal nad špatností lidskou. Tenkrát jsem pojal nedůvěru k družstevnictví.

Když jsem směl na jarmark, rozšířil se kruh mých podniků.

Z počátku to byly jen různé služby kupcům. Pomoc při obouvání a zouvání a odnesení bot. Tyto služby platily se zvláště v podobě „tringeltu“. Odměny počínaly od nuly a končily se u dvou krejčarů.

Veškeré takto získané příjmy ukládal jsem u poštovní spořitelny. Peníze se ukládaly tím způsobem, že se kupovaly známky po pěti krejčářích a ty se nalepily na listek. Když bylo na lístku deset známek, vepsal poštmistr vklad do spořitelní knížky.

V deseti letech zemřela mi matka a s ní odešla nejen pečlivá výchova mateřská, ale i otcovská. Dva roky nato jsme se stěhovali ze Zlína do Uherského Hradiště.

Můj otec byl rozený podnikatel. Lákal ho všechno, co vyžadovalo odvahy, ale scházela mu vytrvalost. První překážka, na kterou narazil, vzala mu chuť k starému a dala naději na nějaký nový podnik.

Otec, ačkoliv sám byl kuřák a scházela se se sousedy v hostinci (vysedávání v hostinci a kouření bylo tehdy v naší obci nerozlučně spojeno s pojmem mužnosti), radil nám, abychom se této slabosti vystříhali. Věda dobře, že slova jsou tuze slabá na to, aby udržela žádostivost lidskou na uzdě, řídil naši výchovu velmi důmyslně činy, prací

a podnikáním. Nejprve nám dal příležitost anebo ukázal, jak peníze vydělají a pak nám vydělané peníze ponechal jako vlastnictví. Tím v nás potlačoval sílu své vlastní žádostivosti a učil udržovati kapitál.

Můj život a život mého staršího bratra souvisel těsně se živností. Když se živnosti dařilo, bylo co jísti, když nešla, byl hlad.

Ve dvanácti letech jsem měl ujasněno, co podniknouti, aby nebylo hladu. Ve čtrnácti letech měl jsem celý prodej ve svých rukou, to znamenalo, že jsem držel hlad již za rohy.

Ve Zlíne jsem dochodil čtyřtřídní obecnou školu. Začátkem pátého školního roku odstěhovali jsme se s rodiči do Uherského Hradiště a vstoupil jsem do německé obecné školy, protože jiné tu nebylo. Jen malý počet žáků znal německy, kdežto já docela nic. Ve Zlíne bylo vyučování české. Docházka do školy byla špatná, protože otec obchodoval s ovocem a mne bylo třeba při hlídání.

První dva měsíce školy jsem zanedbal, což ovšem bylo na újmu dalšímu vyučování, protože scházel začátek. Můj starší bratr Antonín ale přesto se učil na této škole s velmi dobrým prospěchem.

V Uh. Hradišti jsem se nenaučil ničemu a to málo, co jsem si dovezl ze Zlína, jsem téměř docela zapomněl.

Otec si vážil vzdělání, ale často bylo nutno dát živnosti přednost před školou. V domě nebylo knih ani novin, kromě kalendáře, který musil býti po ruce kvůli jarmarkům. Knihy a noviny považovali tehdejší živnostníci za přepych, hodící se leda pro pány.

Ve čtrnácti letech vystoupil jsem ze školy a vstoupil do učení u svého otce. V tomto čase setkal jsem se také s první knihou, která obsahovala něco jiného, nežli naše kalendáře.

Jednoho dne donesl synek našeho tvariše Širočky k nám „Obrazové dějiny národa českého“. Přišel k tomu patrně zásluhou zlínské školy. Dal jsem se do čtení. Z počátku to šlo špatně. Uměl jsem tolik čísti, kolik jsem se naučil ve zlínské škole z čítanky. V Hradišti ve škole jsme četli německy. Kromě toho dělalo mi potíže, že kniha byla psána řečí spisovnou, kterou jsme v našem kraji jen zřídka slyšeli.

Knihy mne uchvátila. Pozvolna počal jsem chápati ty nadšené řeči, které ke mně kdosi z knihy mluvil. Nikdy jsem neslyšel takto mluvit. Zde poprvé jsem se setkal s člověkem, který mi chtěl něco říci a jemuž patrně

na tom záleželo, abych mu porozuměl. Hleděl na mne jako na sobě rovného, když mi vysvětloval pojem národa, státu, náboženství. A jak mluvil o statečných mužích!

Plakal a smál jsem se při čtení. Leže v polední přestávce na lukách v trávě, neviděl jsem ani bratra, ani tovaryše, jak dovádějí a jak se baví.

Měl jsem knihy rád, leč přesto nejlepší školou života bylo moje zaměstnání. Otec mohl brzy rozšířiti dílnu, protože jsem stačil odbýti výrobky na trzích a v okolních městech. Ted' počalo býti všeho hojnost a nejvíce peněz.

Suroviny kupoval otec u fy. Koditsch & Co. ve Vídni a utržené peníze ukládal ve stříbrných zlatkách do almáry. Moje sebevědomí rostlo s úspěchy mé práce. Jednoho dne jsem shledal, že jsem neuznán. Tvariši si nechtěli odvyknouti pohlavkování a ani otec neuznával dost moji práci. Rozhodl jsem se, že se postavím na vlastní nohy.

Požádal jsem otce, aby mi vyplatil moje věno 200 zlatých, zděděných po matce, které si dal vyplatiti sirotčí pokladnou, když nám bylo velice zle. Ale otec moudře nedbal tohoto mého přání. Odejel jsem bez peněz. Usadil jsem se ve Vídni, kde toho času sloužila má sestra Anna. Sestra se přidala s třiceti zlatými k mému „kapitálku“ - já k tomu dal elán svého mládí patnácti let a začal jsem pro sebe. Zařídil jsem si v Döblingu dílnu u příbuzných.

Počal jsem vyráběti mikada. Bylo to moje neštěstí. Výrobu tohoto druhu obuvi započal otec krátce před mým odchodem s velikými nadějemi do budoucnosti, ale bez zkušenosti. Převzal jsem od něho i ty naděje i ty nevědomosti a k tomu jsem chytil obchod s opačného konce. Místo, abych napřed prodal část vyrobeného zboží a pak vyráběl dále, vrazil jsem veškeren kapitál do výroby ihned.

Neznal jsem jazyka, neznal jsem trhu. Hotové zboží nebylo lze prodati, protože nevyhovovalo požadavkům trhu. Na štěstí se otec po mně sháněl. Bylo mne třeba. Sestřenice mi vysvětlila, že bez „karty“ nemohu pracovati, že se policajti již po mně ptali a že musím do Hradiště pro živnostenský list. Jel jsem tedy zpět do Hradiště a tam jsem i zůstal.

Po svém návratu k otci ujal jsem se opět prodeje, ale prodej na trzích se mi již nelíbil. Viděl jsem v něm mnoho nevýhod. Proto jsem pozorně naslouchal, když si trhovci vypravovali o dodávkách zboží do Prahy.

Koupil jsem si mapu a vyhledal na ní Prahu.

Když otec z mého povídání seznal, že umím čísti mapu a jízdní řád, pustil mne na cestu a dal mi 50 zlatých. Na cestách živil jsem se rohlíky a spával v čekárnách. Vedle jiných nevědomostí, trápila mne nejvíce neznalost písma. Psátí jsem uměl, ale uznal jsem, že to nelze po mně čísti. Styděl jsem se dáti kupcům opis takových smluv. I jinak bylo mnoho věcí, za které jsem se musel stydět.

Byl to především rukopis a pravopis, neupravený šat, moje neznalost způsobů lepší společnosti a konečně mých šestnáct let. Tak někdy si mne obchodníci prohlíželi a považovali to za urážku jejich stavu, když takový umouněný kluk, jakým jsem byl já, se řadil mezi obchodní cestující. Však se často přičinili o to, aby mi vzali kuráž.

U jiných osob, a to byli patrně přátelé podnikavosti mládeže, vzbudilo mé mládí nadšení. Byli nadšeni, že viděli mladého Moravana, který jim přichází nabízet obchodní spojení. Na cestách potuloval jsem se čtrnáct dní. Donesl jsem domů značné množství objednávek a z 50 zlatých jsem přinesl ještě 35 zlatých domů.

Objevení Prahy a objevení nového způsobu prodeje bylo pro naši živnost tím, čím bylo pro Španělsko objevení Ameriky. Ted' to teprve začalo. Ted' bylo lze rozšiřovati výrobu do nekonečna, protože nový způsob obžvy nebyl vázán na prostor. Otec se viděl blížek svých snů a jeho sny bývaly smělé i když kapsa byla prázdná. Pamatuji se na příhodu, která se udála, když jsme byli ještě v bídě a která dnes, když si na ni vzpomínám, dává mi nahlédnouti na povahu a plány mého otce.

Bylo to o jarmarku v Hradišti. Otec stál v kruhu mezi ostatními ševci a za rozhovoru povídá, ukazuje na komín Mayova cukrovaru: „Takový komín budou mítí jednou moji chlapci.“ Byl špatný jarmark, žádný neměl v kapse groše. Přáním všech bylo uslyšet: „Pojďte na něco pro zahřátí.“ Tohle bylo ale mnoho na zkrhlé tělo a pokleslou mysl. Toto bylo přímo rouhání naší společenské bídě.

Ševci se shrkli okolo otce a jali se mu spílati a dělat si z něj posměšky. Měl jsem o něj strach i zlost, pro jeho nerozvázná slova. Ale otec nepoklesl na mysl a ševci bručíce, rozešli se ku svým stánkům.

Toho času nebylo ještě tolik komínů jako nyní. V kraji známém našim trhovcům, byly dva komíny: hradištský a napajedelský. Hradištský patřil

Mayüm, bohatým a vznešeným židům a druhý hraběti Baltaziovovi. Nebylo slyšet, že by se nějaký obyčejný člověk, jmenovitě českého původu, či jak my říkali moravského, byl něčeho takového odvážil. Proto to pobouření a proto také ševci nemohli toho otci zapomenouti po mnoho trhu.

SAMOSTATNÝ

Roku 1894 jsme se rozešli s otcovou živností nadobro; totiž já, bratr a sestra Anna. Otec nám vyplatil bez váhání naše věno po matce i s úroky. Bylo toho pro všechny tři asi 800 zlatých.

Patřila k tomu odvaha. Ztratit rázem zdatné spolence a značnou část kapitálu. Ale hrdo, odvahe i snaha prospěti nám, dětem, nescházela otci nikdy.

Roku 1894 ohlásil můj bratr Antonín živnost obuvnickou ve Zlíně na sebe. Já jsem byl po živnostenském zákoně jako tovaryš, přesto ale bylo mezi námi tiché vědomí, že o výsledky se budeme dělit všichni tři stejným dílem.

K samostatnému podnikání vedla nás jen touha po lepším životě. Zařídili jsme moderní živnost. Zavedli jsme přesnou pracovní dobu od 6 hodin ráno do 6 hodin večer, s hodinovou přestávkou v poledne. A týdenní vyplácení mzdy sobě i tovaryšům, což se tehdy považovalo za neproveditelné v malých živnostech.

OTEVŘENÝ LIST

Tomáše Bati
předsedovi U.K., senátoru
Václavu Johanisovi v Praze

Tento otevřený list je odpovědí z veřejné korespondence, v níž se hájil Tomáš Bat'a útokům adresáta, kterými ho tento napadnul na jistém sjezdu v Praze. Důvody, proč se nemohl Tomáš Bat'a shodnouti s organizací jim zastupovanou, jsou v tomto listu (který byl vlastně závěrem dlouholetých polemik), shrnuty nejúplněji.

Obdržel jsem Váš dopis ze dne 1. t. m.

VAŠE PEVNOST při projevech výtek vůči mně a mé práci Vám slouží ke cti, ne tolik však již Vaše rozhodnutí, nepřesvědčíte se osobní návštěvou ve Zlíně, pokud Vaše výtky jsou oprávněny a jsou-li oprávněny vůbec.

OBVIŇUJETE MĚ, že jsem systémem své výroby připravil 40.000 dělníků a živnostníků o práci a život. Posílám Vám fotografie obuvnických mistrů a jejich dílen, podle jejich, Vámi

hájeného systému a těchže mistrů v jejich dílnách podle mého systému. Ano, připravil jsem je a zejména jejich učně a tovaryše o prach a otrockou dřinu se skrčeným hřbetem, jakou dobře znáte.

Posílám Vám fotografie ševců z Indie a Jávy, abyste jako odborník posoudil, jaké vyhlídky má evropský obuvník, který si neosvojí náš nejlepší systém práce.

JIŽ DNEŠNÍHO DNE, kdy československé obuvnictví jest první na světě, pracuje v tomto oboru více lidí nežli kdykoliv předtím. Dříve nežli já v něm skončím svoji práci, nebude v této zemi ani jednoho obuvníka, který by neměl plně ruce práce při všestranné službě našemu obyvatelstvu tak, jak ji budujeme.

OBUVNICKÁ PRÁCE, konaná podle našeho způsobu, je tou nejvýstřednější prací a český obuvník, jak my ho vychováváme, jest hledaným po celém světě.

TVRDÍTE, že můj systém vyřazuje z práce dělníky starší 40 let. Když jsem před osmi lety se svými spolupracovníky začal ve větší míře tvořit z našeho oboru nové řemeslo, bylo v našem podniku 1800 lidí. Ano, jsou vesměs vyřazení jako dělníci; vyřadili se sami a málo je jich v běžné dílenské práci. Většina jich je mistry, nadmistry, správci nebo při nejmenším instruktory, modeláři a kontrolory. Jiní jsou obchodvedoucími a mistry správkáren. A někteří odešli vůbec. Přišli k nám bez groše a když si našetřili kapitál, stali se majiteli domů, pensionátů a pozemků, z jejichž výnosu a obhospodařování žijí. A i tito starší lidé nám chybí.

ZE VŠECH POTÍŽÍ, s nimiž denně zápasíme při zřizování nových dílen, jest největší potíž o dospělé lidi nad 40 let, kteří by byli schopni býti mistry, vůdci a učiteli mladších, kteří mají obratné prsty, ale malé nebo žádné zkušenosti.

NIKDY JSEM NEPROPUS-TIL žádného zaměstnance pro stáří a opatřil jsem práci lidem starším 60 let, ač pokládám za svou zaměstnavatelskou povinnost platiti lidem za práci tak, aby ve 40 letech mohli žít z úspor a pracovat pomocí svého kapitálu a zkušeností a ne ze svých holých rukou.

JSEM PŘESVĚDČEN, že člověk, který začne ve 14 letech rozumně pracovat a hospodařit, dokáže ve světě tolik, že ve 40 letech bude moci žít z kapitálu, bude-li chtít.

Posílám Vám o tom některé podrobnosti.

VYTÝKÁTE MI A MÝM SPOLUPRACOVNÍKŮM, že

jste způsobili vystoupení zlínské pojišťovny z Ústředního svazu nemocenských pojišťoven. Víte, že v té době zlínská pojišťovna nebyla místem, na němž by se sloužilo zájmům pojištěnců, žijících z naší práce, ale místem, z něhož se sloužilo zájmům našich zahraničních konkurencí. Posílám Vám o tom některé podrobnosti, které jsou Vám asi dříve známy.

Pravíte, že jsem podpojišťoval své zaměstnance.

Jste jedním z hlavních autorů zákona o nemocenském a sociálním pojištění. Víte, že podle předpisů zákona nebylo provedeno správné zařazování a přihlašování zaměstnanců v žádném větším podniku s úkolovými mzdami, protože to nebylo technicky možné.

ZKUSILI JSME V ROCE 1926 HNED, když zákon vstoupil v platnost, zařazovati naše zaměstnance aspoň přibližně podle tohoto zákona. Hlásili jsme změnu každý měsíc. Provedli jsme toto hlášení třikrát. Pouze první hlášení vzala pojišťovna na vědomí a provedla. Mělo to však za následek zpoždění předpisů příspěvků o pět měsíců. Další přihlášky pojišťovna již neprovedla a na žádost pojišťovny bylo od nich upuštěno.

Pokud jsme s pojišťovnou nevypracovali systém, hodící se pro naše poměry, nebylo možno vyhnouti se těmto diferencím. Po jištění vytykala nám stejně nadpojištění jako podpojištění. Konečně mohli jste jako odborník poznati z návrhu, který jsme při jednání pojišťovně dali, že nám nemohlo jít o to, abychom naše lidi podpojišťovali, protože jsme navrhovali, že raději všechny lidi zařadíme do nejvyšší třídy, jakou zákon připouští, nežli abychom připustili případ, že by jediný z našich zaměstnanců byl v některém týdnu snad podpojištěn.

KONEČNĚ O STAVU VĚCI vyslovuje se také úřední protokol následovně: „Na přání firmy výslovně se konstatuje, že při šetření celé záležitosti nebylo zjištěno, že by firma úmyslně nesprávně přihlašovala své zaměstnance do mzdových tříd, aby získala úlev na pojistném obou druhů pojištění.

ZAMĚSTANCŮM tím škoda způsobena nebyla, jelikož v těch případech, kde zaměstnanec onemocněl a byl pojištěn v nižší třídě, obdržel od nás plnou náhradu. Pojišťovna tím poškozena také nebyla, neboť jsme jí podpojištění nahradili a nadpojištění přišlo jí z větší části k dobru. Byl tím tedy poškozen jedině náš závod.

Na Vaši výtku, že zasahují do výroby zboží, které s výrobou

obuvi nesouvisí, Vám odpovídám, že dosud jsme se drželi výhradně těch předmětů, které těsně souvisely s výrobou obuvi. Zaměstnáváme se obchodem s výrobky, které nesouvisí s naší výrobou jen potud, pokud jde o to, aby moji spolupracovníci obdrželi při krytí svých životních potřeb správné hodnoty. Máte patrně na mysli náš obchod koly. K Vaší informací Vám sděluji, že kola nevyrobíme. Obchodujeme s nimi pouze a snažíme se omeziti na dodávky jen našim zaměstnancům.

Zavedli jsme je, až když jsme zjistili, že naši lidé, dojíždějící denně do závodů ze vzdálenějšího okolí, musí platiti za tento nezbytný dopravní prostředek dvakrát až třikrát tolik, nežli za něj platí na příklad v Holandsku. Dražota byla zaviněna tím, že se výrobci kol zkartelovali a nebyli ochotni lámati si hlavy nad tím, jak by lidem poskytli výrobky za přístupné ceny. Totéž platí o všech výrobcích, které vedeme v našem Obchodním domě, především za účelem kontroly cen a jakosti nezbytných životních potřeb našich zaměstnanců.

VYTÝKÁTE MI, ŽE JSEM VÝROBCE - MILIONÁŘ. Jsem milionář a potřebuji své miliony právě tak, jako Vy své pero a ruku nebo své řečnické nadání, a byl bych lidem bez nich tak málo užitečným, jako Vy bez těchto. Mně osobně a mojí rodině přináší spravování a hospodaření těmito miliony asi takové životy, jako Vám nebo Vaším přátelům, při čemž mě tato práce nutí velmi mnoho pracovat přes čas. Avšak na světě má každý jiné potěšení nebo jiné trápení, podle toho, jaké stanovisko zaujímáme ke své práci a k povinnosti.

A NAKONEC VÁM ODPOVÍDÁM na to, co pokládáte za nejdůležitější. Vytýkáte mi, že bráním svým spolupracovníkům, aby byli členy odborové organizace, ač sám jsem členem organizace průmyslníků. Vy víte, že nejsem členem zaměstnavatelské organizace, pokud jde o ochranu zaměstnavatelů proti dělnictvu, ba naopak, že jsem v rozporu po této stránce s ostatními zaměstnavateli, protože považuji za povinnost zaměstnavatelů, aby závodili mezi sebou o mzdy co nejvyšší a nikoliv, aby se organizovali za účelem tlačení mezd.

Jste tak dlouho v obuvnickém a kožařském oboru, že znáte od začátku vývoj naší práce. Vy víte, že jsem v letech 1905-06 volal vedoucí lidi Vaší organizace za tím účelem do našich závodů, aby organizovali

moje spolupracovníky odborově a že jsem se sám zúčastnil těchto schůzí. Víte, že tenkrát byli téměř všichni naši lidé členy Vaší odborové organizace a víte také, jak tato spolupráce skončila.

Abych nemusel opakovat, příkladem Vám o tom podrobně vylíčím, které jsem uveřejnil před pěti lety v našem listě.

Tenkrát jste nezaujal správné stanovisko zrovna tak, jako je nezaujímáte dnes. Přišel jste do Zlína a místo, abyste svým lidem řekl mužně, otevřené slovo, že násilím odplácíte přátelství a snahu pomoci jim, zaujal jste stanovisko, že mají své požadavky formulovati jinak, že mají podložiti svůj odpor požadavkem 20 % zvýšení mezd.

Mezi Vaším názorem na smysl organizace a mým názorem na práci a na život jest ovšem veliký rozdíl. Vy ještě stále stojíte na stanovisku, že nejdůležitějším prostředkem odborové organizace jest vzbuditi nedůvěru mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem, udělati z nich nepřátele.

MŮJ NÁZOR JEST TEN, že bych pracoval raději pouze svými rukama, nežli abych pracoval se spolupracovníkem, který mi nedůvěřuje, který mě považuje za nesprávného člověka, jak Vy se ve svých časopisech a také ve svém dopise namáháte mě vylíčiti. Na této basi spolupráce mezi námi není možna, protože mravní odměna, která pozůstává z přátelství mých spolupracovníků, jest nejvyšší odměnou, kterou já za svoji práci požaduju, a kterou Vy mi nechcete poskytnout.

Kdybyste byl ochoten přijet do Zlína prohlédnouti si věci, jak skutečně jsou a uvažovat o tom, jak nejlépe byste nám posloužil, jistě byste docílil úspěchu. Avšak Vaše poslední řeč na sjezdu v Praze i Váš poslední dopis se namáhají, aby se propast mezi námi ještě více prohloubila, čehož jest jistě třeba litovati, protože z této negativní práce mají škodu obě strany.

Protože ani Vy, ani já nejsme v tomto případě pouhými soukromými osobami, které si vyřizují mezi sebou osobní spory, nýbrž jde o věc, která se týká celé veřejnosti, považuji za správné, abychom tuto korespondenci vedli také veřejně. Dovoluji si Vás upozornit, že korespondenci uveřejníme v našem časopise „Zlín“ dne 23. října t. r., jestliže nám do té doby neudáte závažné důvody, mluvící proti uveřejnění.

Ve Zlíně, 12. října 1931.

Tripoli. — Libyjský diktátor Khadafy považuje zátoku Sidra ve Středozemním moři při pobřeží Libye za libyjské teritoriální vody, zatímco USA - v souhlase s mezinárodním právem - ji považují za mezinárodní vody. Aby USA ukázaly, že jejich nároky jsou správné, konají čas od času námořní manévry v blízkosti libyjského pobřeží v mezinárodních vodách. Zvláště od doby, kdy Khadafy prohlašuje Spojené státy za nepřítel č. 1 a podporuje mezinárodní terorismus. Při posledních manévrech, které skončily 27. března, Khadafy vyhrožoval USA, že překročí-li jejich válečné lodí pomyslnou linii mezi oběma výběžky zálivu Sidra, dá rozkaz svým pobřežním bateriím US lodí a letadla ostřelovat, a bude-li třeba, že promění celé Středozemní moře v krvavou válečnou louži. US válečné loďstvo a letecké posádky tří letadlových lodí - „Coral Sea“, „Saratoga“ a „America“ dostaly presidentský rozkaz, že v případě libyjského ostřelování mají na útočnou střelbu odpovídat palbou. Tak se i stalo. Když se americké bombardéry „odvážily“ letět nad vodami považovanými Khadafym za libyjské, vystřelily na ně libyjské protiletadlové baterie 6 až 12 dálkových střel sovětské výroby SAM. Reakce amerického manévrujícího námořnictva byla okamžitá, účinná a tvrdá: americké střely potopily či silně poškodily 4 až 5 libyjských strážních člunů mířících k americkým lodím a vybavených dálkovými střelami; US letadla pak zničila radarové zařízení na dvou

libyjských základnách na pobřeží Středozemního moře. Khadafy na to reagoval velmi zuřivě, slíbil, že se za utržené ztráty USA pomstí, a chtěl-li mermomocí vyvolat boj, zahájí jej z Libye po celém světě. Jisté tím míní teroristické přepady. Na těchto manévrech bylo soustředěno 30 US válečných lodí, včetně tří letadlových lodí.

● ● ●
Managva. — K druhému mezinárodnímu incidentu, do kterého jsou zamíchány obranné zájmy Spojených států, došlo v minulém týdnu ve Střední Americe. Dne 25. března skupina nikaragujských vládních vojáků, pronásledujících partyzány, kteří bojují na území Nikarague proti tamnímu sandinistickému režimu, pronikla na území sousedního Hondurasu, prý až do vzdálenosti 15 mil od hranic, ve snaze zničit jejich tamní základnu, ze které podnikají výpady do Nikaragvy. Jak se zdá, podařilo se napadeným partyzánům nikaragujské vojáky vytlačit zpět. Spojené státy poskytly Hondurasu okamžitě vojenskou výpomoc ve výši 20 milionů dolarů na obranu proti Nikaragvě, a zároveň poskytly honduraské armádě své helikoptéry a odborný personál, potřebné k přepravě honduraské armády k hranicím Nikaragvy, na místa, kde vojáci Nikaragvy předtím překročili hranice.

● ● ●
Washington. — President Reagan je zcela správně přesvědčen, že USA propásly v Nikaragvě po vyhnání Somozy rozhodný okamžik, kdy se Or-

LETEM

SVĚTEM

tegova marxistická junta ujala vlády sama. Podařilo-li by se Ortegoví

Nikaraguu pacifikovat, stala by se druhou Kubou a Moskva by tam vybudovala vojenskou základnu s dalekosáhlými následky pro USA. Proto tomu chce „za pět minut dvanáct“ všemi způsoby zabránit a pomoci Ortegově partyzánské opozici, aby jej donutila k vyjednávání a k ustavení demokratické vlády v níž by měla své slovo i protimarxistická opozice. Tito protisandinističtí partyzáni „Contras“, i když jsou mezi sebou nejednotní, chtějí proti Ortegoví bojovat sami, nechťejí žádné vylodění US vojáků, ale nutně potřebují zbraně, vrtulníky a veškerou válečnou pomoc. Proto president Reagan požádal US Kongres o finanční pomoc těmto obráncům svobody Nikaraguje ve výši 100 milionů dolarů, ale Dům reprezentantů mu jeho žádost zamítl - kvůli demokratické většině - 222 hlasy proti 210. Mluvíci Kongresu Tip O'Neal žádal, aby se Reaganova vláda nejdříve pokusila problémem Nikaragvy vyřešit vyjednáváním. Nyní se o této věci měl vyslovit US Senát, kde mají republikáni většinu. Presidentu Reaganovi přišly nakonec na pomoc obě zmíněné události: US vojenská akce proti Libyi a překročení hranic Hondurasu nikaragujskými vojáky. Řada senátorů se dala přesvědčit Reaganovými důvody o nebezpečí komunismu pro Nikaraguu a tím v budoucnu i pro Spojené státy a žádanou pomoc pro partyzány „Contras“ mu

odhlasovala 27. března 53 hlasy proti 47. President Reagan proto nyní očekává, že i někteří representanti v US parlamentě snad změni své rozhodnutí a dají své hlasy ve prospěch žádané výpomoci, až se o ní bude za tři týdny znovu hlasovat.

● ● ●
Honolulu. — Bývalý filipínský president Ferdinand Marcos se v rozhovoru přiznal jednomu japonskému zákonodárci, který jej přijel navštívit, že prý ve chvíli, když se vzdal své presidentské funkce, měl velké pokušení spáchat sebevraždu. Prý však tak neučinil, protože mu to přece jeho víra v Boha zakazuje. - Dne 25. března Marcos opustil vojenskou základnu, kde dosud žil a přestěhoval se se svou rodinou do pobřežní vily na hawajském ostrově Oahu, kde bude nyní bydlet několik týdnů, možná i několik měsíců, dokud nenajde své trvalé bydliště v některé jiné zemi, která bude ochotna mu poskytnout pohostinství. - Protože Marcos se pokoušel vyzvednout své některé vklady ze švýcarských bank, švýcarská vláda v Bernu rozkázala přechodně „zamrznutí“ všech Marcosových vkladů v těchto bankách a do 9. dubna musejí zveřejnit všechny vklady, které u nich Marcos má. V případě, že by byl Marcos v Manile obviněn ze zločinného a průkazného zneužití vládních peněz, nová vláda Aquinové by pak mohla žádat o jejich vrácení. Švýcarské banky jinak zachovávají v plné tajnosti informace o majitelích svých vkl-

adů a proto jim za ně neplatí žádné úroky. Švýcarská vláda však může rozkázat odhalení vlastníkům bankovních vkladů v případě, že je dokázáno, že majitel těchto vkladů nabyt svých peněz ilegálně i podle švýcarského zákona. Pedro Yap, člen filipínské komise, vyšetřující otázku Marcosova vlastnictví, právě jedná se švýcarskými autoritami o cestách, jak dosáhnout repatriaci Marcosových ilegálních vkladů. Jiní členové filipínské vládní komise vyšetřují zase Marcosovo vlastnictví ve Spojených státech a v Kanadě.

● ● ●
Manila. — Antonio Zummel, vůdce komunistických rebelů na Filipínách, poprvé prohlásil 24. března jménem dvou komunistických skupin - (komunistické strany Filipín a komunistické Národní demokratické fronty) - že komunističtí guerilové jsou nyní ochotni vyjednat s vládou Aquinové o uzavření celonárodního příměří; v přítomnosti však prý své zbraně nesloží, což je základním požadavkem Aquinové k jakémukoliv jednání s rebely. Už však asi tisíc komunistických guerilů spontánně odevzdalo své zbraně bez ohledu na své vůdce. Dne 25. března Aquinová prohlásila svou vládu za přechodnou, s mimořádnou mocí; rozpustila parlament a prohlásila, že legálnost nové vlády je „politickou otázkou mimo pravomoc soudů“. Legální pozice vlády Aquinové není totiž technicky dosud jasná, protože filipínský parlament uznal Marcose vítězem při posledních volbách a tedy i novým presidentem. Aquinová už také podepsala prozatímní „ústavu svobody“, dávající jí značnou osobní moc až do podepsání nové, definitivní ústavy. Do 60 dnů Aquinová bude jmenovat zvláštní komisi pro sepsání této ústavy, která bude asi za rok předložena Filipincům k plebiscitu. Nyní má tedy Aquinová prakticky stejnou osobní moc jako měl Marcos od vyhlášení výjimečného stavu v r. 1972. Proto Marcosovi stoupenci, kteří stále dostávají telefonické instrukce od samotného Marcose, začali ihned hlasitě obviňovat Aquinovou, že prý buduje na Filipínách novou diktaturu. Aquinová pak slíbila, že pod režimem prozatímní ústavy osobní práva a základní lidské svobody budou plně chráněny. V těžké době chce všechnu svou pozornost soustředit hlavně na reorganizaci vlády

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;
hotové povlaky na deky ve všech velikostech.
Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokoju a ložnic;
soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen;
sklad hotových prošíváných dek a polštářů z husího prachového peří a dacronu.
Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštívte nás!

Rádi poradíme a odborně obslužíme česky či anglicky.

Máme 45-letou zkušenost ---
a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402

GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

Všem krajanům v západním předměstí
oznamujeme

nedávné otevření nového
ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA
v Brookfield, Ill.
FAMILY PRACTICE CENTER
of Brookfield, Ill.

9211 W. Ogden Ave. IL. 60513

Česky mluvící lékaři jsou Vám k službám

JAN TURON M.D.

WALDEMAR TARASKIEWICZ M.D.

Oba jsou členy lékařské skupiny v Hinsdale Hospital -
(120 N. Oak Hinsdale)

- * vnitřní choroby
- * gynekologie
- * všechny laboratorní testy
- * dětská poradna
- * problémy stáří
- * menší chirurgické zákroky v ordinaci

ORDINAČNÍ HODINY:

Od pondělí do čtvrtku: od 9:00 AM do 9:00 PM

V pátek: od 9:00 AM do 4:00 PM

V naléhavé potřebě i domácí návštěva

☎ 387 - 7000

tak, aby z ní byly odstraněny Marcosovy mocenské struktury; na vyhlazení korupce, na rekonstrukci filipínské ekonomie a na obdržení ilegálně nabytého Marcosova majetku. V poslední době Marcosovy diktatury Filipiny procházely nejhorší ekonomickou krizí od konce druhé světové války. - Dne 26. března Spojené státy naléhaly na to, aby filipínské ministerstvo práce prohlásilo za ilegální stávkou filipínských dělníků, pracujících na obou amerických vojenských základnách na Filipínách. US vláda upozornila filipínskou vládu na to, že tato stávka, trvající už několik dnů, porušuje filipínsko americkou smlouvu o filipínských dělnících, pracujících na amerických základnách, uzavřenou v roce 1968. - Důvod stávky: nízké platy. V pondělí 31. března 86 však stávka skončila, protože spor byl vyřešen.

Ammán. — Jak už známo, jordánský král Hussein se rozhodl usilovat o uzavření příměří s Izraelem ve věci palestinské otázky bez účasti PLO. Prakticky jsou jeho vztahy s PLO dnes zcela zamrzlé. Proto 27. března rozkázal zavřít hlavní úřadovny PLO v Ammánu a deportovat tamních asi 100 vojenských a civilních zaměstnanců, členů organizace PLO.

Varšava. — V katedrále starého metropolitního města Gnězdna v Polsku byla ukradena stříbrná socha sv. Vojtěcha, 324 roky stará, považovaná za jeden z nejvýznamnějších náboženských pokladů Polska. Náš sv. Vojtěch je se sv. Stanislavem, bratry Poláky považován vedle P. Marie Czestochovské za hlavní nebeské ochránce Polska. Polská komunistická policie pak údajně „objevila“ pachatele, kteří však už sochu roztavili a tak obdrželi 55 liber stříbra v hodnotě 3 tisíc dolarů. Totožnost pachatelů dosud nebyla uveřejněna. Poláci podezřívají komunisty, že celé toto ukradení a zničení sochy sv. Vojtěcha je jejich dilem, protože polská církev už začíná dělat přípravy k tisícím výročí mučednické smrti sv. Vojtěcha v r. 1997. (K většímu pochopení důležitosti osobnosti sv. Vojtěcha pro Polsko si přečtěte článek na str. 11.)

Kourou. — Ve vesmírové stanici Kourou ve francouzské Guyaně, Evropský vesmírový úřad vyslal úspěšně do vesmíru 28. března svou už 17. raketu „Ariane“ s dvěma umělými družicemi, které pak byly umístěny v nadzemském prostoru. Americká telekomunikační

družice „GSTAR II“ byla umístěna ve výši 22,370 mil nad zemí a brazilská telekomunikační družice „Brazilsat S2“ byla umístěna ve stejné výši nad brazilko - kolumbijskou hranicí. Z dosavadních 17 vyslání do vesmíru raket „Ariane“ jich bylo 14 úspěšných. Evropský program „Ariane“ soutěží s americkým programem vesmírových letadel v obchodní dopravě umělých družic do vesmíru. V tomto roce má být ještě šest raket „Ariane“ vysláno do vesmíru, kde mají být umístěny další umělé družice. V přítomnosti má tento program už objednáno umístění dalších 30 umělých družic ve vesmíru.

Anchorage. — Na jihu Aljašky, 180 mil jihozápadně od tamního největšího města Anchorage, došlo k obrovskému výbuchu Augustinovy sopky (Augustine Volcano), 4,000 stop vysoké. Žhavý popel, síra a plameny jsou každých 15 minut prudce vymrštěny z kráteru sopky do vzduchu. Obrovský proud lávy se řítí směrem k oceánu, vzdálenému 70 mil; jsou obavy, že dospěje-li až do oceánu, může tam způsobit vlnobití, nebezpečné pro místní rybářské vesnice. V Anchorage byli obyvatelé varováni, aby nevycházeli z domů ven, kde vzduch je zamořen žíravým popelem ze sopky. Také bylo zavřeno dočasně místní letiště, protože sopečný popel je nebezpečný pro letadlové motory. Augustinova sopka od svého objevení kapitánem Cookem v roce 1778, vybuchla pětkrát: v letech 1812, 1883, 1935, 1963 a 1976.

Bejrút. — Prosyrské mohamedánské milice zahájily 26. března nový nátlak na libanonského presidenta Amina Gemayela a na libanonské křesťany, aby přijali smlouvu o příměří, sponzorovanou Sýrií. Ve východní křesťanské části Bejrútu vybuchlo auto s třas-

kavinami; přitom bylo osm lidí zabito a 80 zraněno. Zároveň prosyrské milice ostřelovaly z děl z okolních hor křesťanskou část Bejrútu, při čemž zahynulo aspoň 14 lidí. V posledních dvou měsících vybuchlo už šest jiných aut s třaskavinami v křesťanské části Bejrútu.

- Dne 27. března palestínští guerilové vypálili do severního izraelského území jednu raketu sovětské výroby „Katyúša“, která tam vybuchla v jednom školním dvorku ve vesnici Kiryat Shemona. Přitom byly čtyři děti lehce zraněny. Izraelské bombardéry ihned vzletly a v odvetu napadly dva palestínské tábory poblíž pobřežního města Sidonu v jižním Libanonu; podle prvních zpráv bylo tam usmrceno na 10 lidí a 30 dalších bylo zraněno. Hmotné škody byly značné.

Bangui. — Ve Středoafrické republice se nešťastnou náhodou jedno francouzské bojové letadlo zřítilo na muslimskou školu; přitom zahynulo 22 osob, většinou dětí a dalších 30 bylo zraněno. Ihned pak došlo k pouličním demonstracím proti přítomnosti bělochů v Bangui. Francie udržuje ve Středoafrické republice svou malou vojenskou posádku, aby mohla snadno a rychle zakročit v sousedním Čadu, kde pomáhá vládní armádě proti vzbouřencům, podporovaným libyjským Khadafym.

Port-au-Prince. — Dne 24. března v hlavním městě Haiti tisíce demonstrantů pochodovalo podél presidentského paláce; žádali, aby vládnoucí junta, v jejímž čele je gen. Henry Namphy, předala vládu civilistům. Haitská veřejnost je totiž nespokojena s nynější převážně vojenskou vládou ze dvou důvodů: vláda nechává na svobodě bez potrestání dřívější kolaboranty Duvaliera, zodpovědné za

korupci, vraždy a trýznění obyvatelstva; vláda také dosud nepodala žádný praktický plán na zlepšení ekonomické situace haitských lidových vrstev, které žijí po celá pokolení ve velké bídě. Navíc ještě armáda a policie jednají s obyčejným haitským lidem stejně drsně a brutálně jako tomu bylo za vlády Duvaliera. Do bezbranných demonstrantů se běžně střílí; např. 19. března bylo při pokojných demonstracích zastřeleno pět lidí a zraněno deset. Uznávají se sice počestné úmysly gen. Namphyho, s věkem se přiznává, že na Haiti obnovil různá lidská práva, a že z přechodného 6 členného vládního výboru už propustil tři členy, kteří dříve byli úzkými spolupracovníky Duvaliera a mají na svědomí úřední korupci a krutosti. Intelektuálové a někteří armádní důstojníci však mu vytýkají jeho nerozhodnost a to, že dosud nepředložil žádný konkrétní plán do budoucnosti pro ekonomický rozvoj země; proto by rádi viděli, kdyby jeho vláda byla nahrazena civilisty.

Řím. — Jak se dalo čekat, italský soud prohlásil 29. března, že neexistují dostatečné důkazy na podepření obvinění tří Turků a tří Bulharů z účasti na pokusu o zavraždění papeže Jana Pavla II. při generální audienci na náměstí sv. Petra 13. května 1981. Atentátník Mehmet Ali Agca, který několikrát vystřelil na sv. Otce, a který byl proto odsouzen na

doživotí, byl prakticky jediným svědkem viny obžalovaných, avšak jeho svědectví se neshodovalo a navíc ještě své výpovědi stále měnil a hrál si na blázna. Proto obžalovaní, kteří byli ve vězení v Itálii - dva Turci a jeden Bulhar - byli propuštěni na svobodu. To však znamená, že by je soud prohlásil nevinými; pouze prohlásil, že neexistují žádné před zákonem platné důvody k tomu, aby byli dále drženi ve vězení. Obhájce bulharských obžalovaných není ovšem s rozsudkem italského soudu spokojen a žádá aby byli „očistěni“ i jen z dosud trvajících podezření, že měli nějakou účast na papežově atentátu. Moskva pak reagovala na rozsudek zcela rozezleně a žádala soudní stíhání těch, kdo se jen „opovážili“ v soudních přelíčeních hledat nějakou i sebemenší spojitost mezi atentátem na papeže, bulharskými polapenými soudruhy a tím nepřímým do atentátu „zatahovat“ sovětskou GPU přes „zcela vymyšlenou a ničím nedokázanou bulharskou spojku“. - Komu jinému však mohl v r. 1981 papež polského původu „překážet“, nežli Sovětům, kteří jej podezřívají, že si vymyslel polskou dělnickou Solidaritu jen proto, že její spravedlivé snahy podporoval. A každý soudný člověk ví, že v případě atentátu na každou mezinárodně známou osobnost je pamatováno na všechno, aby „pramen“ konspirace zůstal zakalen.

NOVÁ KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
V BERWYNU, ILL.

K·H
Auto
Repair

6619 - 21 W. Čermákova tř.
(hned vedle berwynské pošty)
její majitelé

STEVE KUBOVIČ
a
JANO HULÍN
vám nabízejí své odborné služby:

- * pravidelnou údržbu motoru
- * veškeré opravy aut všech značek
- * odvoz nepojízdných aut
- * důchodcům je po správce na přání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

 MEXICO86
WORLD CUP SOCCER, MEXICO
MAY - JUNE 1986

Pro zájemce kopané pořádáme skupinové zájezdy na
MISTROVSTVÍ SVĚTA V KOPANÉ DO MEXIKA
Datумы odletů 30. května, 6. června, 14. června, 21. června:
délka zájezdů je na 6-7-8-11 až 15 dnů.

Zájezdy zahrnují: okružní letenku z Chicaga do Mexico City
a nebo Guadalajara, pobyt v hotelu - vstupenky „Class A“
na zápasy a další.
Vstupenky na zápasy je možno zakoupit i jednotlivě.

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

Pozvání příbuzných z Československa rychle-
spolehlivě-bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.
Všechny doklady vystavené naší kanceláří
jsou notářsky ověřené.
Zařídíme pasy, viza, rezervace
hotelů, aut, pojištění, překlady

DISCOVERY TRAVEL, INC.
641 S. La Grange Rd.
La Grange, IL 60525

SPORT

HOKEJ V ČESKOSLOVENSKU

Mistr ligy: VSŽ KOŠICE
Košice - Jihlava 4:3 (2:2, 1:1, penalty 1:0)

Vyprodaný stadion v Košicích byl svědkem velkého finále, ve kterém Košice dobyly vítězství, ale teprve v třetí sérii trestných střelení.

Jelikož toto páté utkání skončilo remízou a předtím - jak Košice tak Jihlava - vyhrály po dvou zápasech, muselo zde padnout rozhodnutí.

Jak dopadla série třetích trestných střelení? Svožil z Jihlavy netrefil branku, Žabka z Košic se nervozitou nedostal ke střelbě. Vlček z Jihlavy nastřelil tyč a od ní se puk zastavil na brankové čáře. Belas z Košic s jistotou proměnil, a jeho střela značila titul, neboť Benák z Jihlavy gól nedal; tím se stali hokejisté Košic poprvé mistry Čs. republiky.

I. LIGA KOPANÉ V ČESKOSLOVENSKU

Výsledky 18. kola: Dukla - Ostrava 1:2, Prešov - Slavia 0:1, Vítkovice - Sparta 1:1, Cheb - Inter 2:0, Košice - B. Bystrica 2:2, Žilina - D. Streda 2:1, Trnava - Olomouc 1:1, Bohemians - Č. Budějovice 0:0.

Tabulka	SKORE: BODY:
1. VÍTKOVICE	25:14 26
2. SLAVIA	16:14 23
3. SPARTA	41:15 21
4. OLOMOUC	34:21 20
5. DUKLA	41:23 19
6. BOHEMIANS	33:27 19
7. CHEB	33:27 19
8. OSTRAVA	21:18 17
9. TRNAVA	14:16 17
10. PREŠOV	16:23 17
11. D. STREDA	16:28 17
12. B. BYSTRICA	21:28 16
13. ŽILINA	19:33 16
14. KOŠICE	21:28 15
15. Č. BUDĚJOVICE	17:35 14
16. INTER	13:31 12

I. národní liga kopané v Československu

Výsledky 17. kola: Opava - Poruba 2:0, Tábor - Teplice 0:0, Jablonec - Chomutov 0:2, Hr. Králové - Žatec 0:0, Č. Lípa - Ml. Boleslav 1:1, Třinec - F. Místek 0:0, Plzeň - Gottwaldov (Zlín) 2:1, Brno - Xaverov Praha 3:1.

Tabulka	SKORE: BODY:
1. CHOMUTOV	31:12 24
2. PLZEŇ	31:16 23
3. Č. LÍPA	22:17 22
4. OPAVA	26:22 22
5. ML. BOLESLAV	29:25 21
6. BRNO	29:15 20
7. PORUBA	16:16 19
8. TÁBOR	24:19 18
9. HR. KRÁLOVÉ	28:21 17
10. TEPLICE	19:21 17
11. GOTWALDOV (Zlín)	20:20 16
12. TŘINEC	12:14 15
13. FR. MÍSTEK	15:21 13
14. XAVEROV	19:34 10
15. ŽATEC	13:31 9
16. JABLONEC	10:40 6

1. S.N.F.L.
Výsledky 17. kola: Nitra - Prievidza 2:0, Slovan - Pov. Bystrica 2:0, Košice - Martin 5:2, Púchov - Petržalka 0:0, Humenné - Stropkov 1:1, Dubnica - Levice 1:0, Trebišov - Michalovce 1:0, Senica - Hurbanovo 2:1.

Tabulka	SKORE: BODY:
1. NITRA	53:11 31
2. SLOVAN	29:11 26
3. PETRŽALKA	33:23 21
4. P. BYSTRICA	25:21 17
5. LEVICE	21:22 17
6. MARTIN	24:26 17
7. HURBANOVO	20:27 17
8. KOŠICE	29:29 16
9. STROPKOV	28:33 16
10. DUBNICA	18:25 16
11. SENICA	21:25 15
12. HUMENNÉ	18:33 15
13. PRIEVIDZA	21:21 14

14. TREBIŠOV	19:27 13
15. PÚCHOV	21:28 12
16. MICHALOVCE	20:38 9

METRO - LIGA Sparta vs. Slovaks

Spart'ané zahájí svou jarní sezonu již tuto neděli 6. dubna 1986 ve 2:00 hod. odpoledne na domácím hřišti Allbright (5000 W. Cermak Rd.) v Ciceru.

Manažer „Sparty“ - Lád'a Gajda vyzkouší mnohé hráče, kteří připadají v úvahu pro první mužstvo.

Pravděpodobná sestava Sparty: Green - Fonseca, Wise, DeBatty, Brabenec - Jenig, DeIRreal, Kouwe - Navejas, Maňásek, McDonald, Gajda, Fajkus, Helseth, Lencioni, Frandsen a Tovar.

Manažer „Slovaks“ - Tony Runač počítá s následujícími hráči: Crowe - Mantanes, Lenke, Golbo, Bowbin, Getz, Kowalski, Příkazský, Klaus, Williamson, Jones, Stockhausen, Georguvala a Runač.

I když Spart'ané jsou v tomto zápase favority, naši fotbalový fandové se mají nač těšit, neboť tento zápas musíme pokládat za místní „derby“, ve kterém není vyloučeno překvapení.

Zprávy ze Slovak A.A.

Ligová soutěž Metro - Ligy bude zahájena již 13. dubna 1986.

Mužstvo Slovak A.A. bude opět hrát v První divizi, která má letos 11 klubů.

Program zápasů mužstva Slovak A.A. pro jarní sezonu:

13. dubna	Liths vs. Slovaks
20. dubna	Slovaks vs. Hakoah
27. dubna	Bullets vs. Slovaks
4. května	Lions vs. Slovaks
11. května	Slovaks vs. Falcons
1. června	Slovaks vs. Aurora
8. června	Rams vs. Slovaks
15. června	Slovaks vs. Trevians
22. června	Real F.C. vs. Slovaks
29. června	Slovaks vs. Fortuna

TENIS

Lendl - Becker v Chicagu, Ill. 6:7, 3:6

Tenisový turnaj v Chicagu skončil velkým překvapením, když Ivan Lendl podlehl ve

finálovém utkání Borisu Beckerovi ve dvou setech.

Boris Becker, jemuž je teprve 18 let, vyhrál minulý rok anglický Wimbledon, čímž se automaticky dostal mezi špičkové tenisty světa.

Lendl hrál proti Beckerovi předtím již čtyřikrát a všechny zápasy vyhrál. Minulou neděli to byla jeho první porážka v posledních 30 zápasech a vůbec první porážka od Beckera.

Po tomto utkání se nám Lendl přiznal, že jej trápí koleno, což mělo také za následek jeho slabší výkon.

Zatímco Becker obdržel za své vítězství 50.000 dolarů, Lendl se musel spokojit s polovinou - 25.000 dolary a druhým místem.

Jarda Fajkus

ZE SVAZU SVOBODNÝCH ČS. SPORTOVCO V ZAHRAŇICÍ

Kdo bude mistrem světa v kopané?

Sotva světové tiskové agentury oznámily rozlosování zápasů na mistrovství světa v kopané v Mexiku, objevila se záplava úvah, předpovědí a „zaručených“ tipů. 24 účastníků v 6 skupinách, kdo postoupí do finálových zápasů? Předpovědi se samozřejmě různí: Mexiko, Francie, Itálie, Dánsko, SSSR, Uruguay či Brazílie? V každém případě schází Německo a Mad'arsko. Odpověď nám dá 110,574 diváků na Aztéckém stadionu v Mexico City a stamiliony diváků u televizních obrazovek ve 150 zemích až do 29. června! Podle mého soudu to budou Jihoameričané, kteří jsou zvyklí na horké podnebí; anebo snad bude překvapení? Na mexickém šampionátu se má fotbalový svět nač těšit!

V neděli 9. března se konaly v Lake Placid ve státě New York „Empire State World Games“ - závody na 25 km. Miloš Vobořil z New Yorku, člen našeho Svazu získal stříbrnou medaili, časem 2 hod. 15 minut.

Vynikající úspěch. - rádi gratulujeme!

Odchod oblíbeného Franty Slovák!

Plesový výbor Čechů a Slováků v Clevelandu zarmoutila zpráva, když nám Frank Slovák oznámil, že nejenom odchází do penze, čili na od-

počinek z NASA, že se však i stěhuje se svojí paní do teplých krajů.

Franta dělal po celá léta dekoraci sálu plesů a v poslední době za zemřelého Pavla Valentu vybíral oznámky do plesového programu. Vše, co dělal - dělal dobře. To také bylo oceněno na společné večeři na jeho počest! Byl mu odevzdán dáreček, něco od „golfu“, co oceňuje nejvíce. Golf, se mu stal zálibou. Upřímnému Moraváku přejeme dobrou pohodu, veselou mysl a hodně zdraví!

Díky za vše, Franto, budeš nám scházet!

zp

ČS. SOKOLSTVO V ZAHRAŇICÍ
VI. SLET • ZÜRICH 1986

Zpravodajství VI. sletu Čs. sokolstva v zahraničí

Propagační nálepky

Sokolským jednotám byly zaslány aršíky sletových nálepek na dopisy. Nálepky se sletovým znakem (v červeno-bílém provedení) by neměly chybět na žádné korespondenci sokolských příslušníků. Zájemci si je mohou objednat u činovníků svých jednot. V jednotách jsou rovněž k dostání kulaté propagační sletové nálepky pro motorová vozidla. Jsou účinnou a vkusnou propagační sletu a doufáme proto, že auta všech našich příslušníků jimi budou ozdobena.

Sletový plakát

Sletový plakát, vyobrazený v listopadovém čísle našeho časopisu byl rozeslán v polovině února. Plakáty jsou vytištěny s vhodnou jazykovou mutací podle místa určení a v dvojím provedení - v menším množství v obvyklé plakátové velikosti, ve větším množství v zmenšené, letákové velikosti. Sokolští příslušníci se žádali o získání povolení k jejich umístění všude kde se shromažďují naši krajané a exulanté - v našich tělocvičnách, v budovách a místnostech jiných spolků, u krajanských podnikatelů a obchodníků a jiných vhodných místech.

Sletové ubytování

K ubytování se sletovému výboru již přihlásilo na 800 hostů, převážně ze zámoří. Návštěvníci sletu se znovu upozorňují, že v době konání sletu se současně konají oslavy 2000 let města Curychu, na které přijdou návštěvníci z celého světa a každé lůžko hotelů, motelů a pensionů Curychu bude v této době obsazeno.

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service
VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE
KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS - ZRCADLA
8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459
WILLIAM KRÁTKÝ
evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

Lhuta, daná hotely a ubytovacími institucemi, s nimiž sletový výbor spolupracuje, končila v listopadu minulého roku. Další přihlášky budou proto přijímány a vyřizovány prostřednictvím dopravního spolku města Curychu až do vyčerpání kapacity - ovšem bez záruky ubytovacího odboru, na vlastní riziko objednatelů.

Posletový autokarový zájezd

V rámci sletového pořadu bude pro zahraniční zájemce připraven na pondělí 7. července 1986 celodenní okružní autokarový zájezd po Švýcarsku se zajímavým programem. Trasa bude: Curych, Solothurn, Bern, Interlaken, Lucern, Curych. Cena \$30 (US). Přihlášky byly přijímány do konce února 1986.

Posletový tábor mládeže

Tábor bude uspořádán v Bürenbergu v Rakousku ve dnech 8. až 20. července 1986. Protože kapacita tábora je jen 50 osob, zajistí zájemcům účast jen včasné přihlášky. Cena 250,-Fr. Mládeži civičící na sletu, bude poskytnuta 50 % sleva na táborném, takže pouze 125,-Fr.

Vstupenky na sletové podniky

Formuláře objednávek vstupenek na sletové podniky byly zaslány do jednot Ústředí čs. sokolstva v zahraničí, na ústředí Americké obce sokolské a Slovenské tělocvičné jednoty Sokol v USA, a na cestovní kanceláře, které zajišťují hromadné lety a zájezdy na slet. Jednotliví zájemci si mohou objednat vstupenky prostřednictvím nejbližších sokolských jednot.

***

Václav Ženíšek:

Rozjímání ve zralém věku

Je krásné na mládí vzpomínat - ale také rozjímát. To, čemu jsme kdysi nepřikládali příliš váhy, stává se ve starších letech prakticky i filosoficky životní důležitostí. Učíme se i v pozdním stáří.

Pamatuji, že mně kdysi někdo do památníku napsal: „Nejvýnosnější obchod by byl, kdyby bylo možné kupovat lidi za cenu jakou skutečně mají, a prodávat za cenu, jakou si sami přisuzují.“ Toto mne přivádí na výrok jednoho vědce o chemickém rozboru lidského těla, podle něhož součet materiálových prvků, z nichž lidské tělo sestává, t.j. železo, voda, zinek, fosfor, atd., dosáhne ceny nejvýše nějakých 10 dolarů. Víme ovšem dobře, že hodnota člověka se neposuzuje podle materiálů, ze kterých je složeno jeho tělo, ale podle schopností a inteligence, přírodou mu daných.

Pan Iacocca, nynější prezident americké společnosti Chrysler, je ceněn v milionech, poněvadž zachránil společnost před úpadkem a tím i práci a obživu pro statisíce lidí, zatímco cena některého politikáře by mohla být skutečně vyjádřena pouze v ceně těch chemických prvků jeho těla. Pan Iacocca dává možnost výdělků tisícům lidí, ale některý politik nás stojí jen hromadu peněz, které na jeho činnost musíme platit.

Úspěšní lidé nejsou jen ti s vysokým vzděláním. Vrozené vlastnosti jsou důležitější. Je jen nutno je objevit. Není každému dáno přírodou stejného nadání a schopností, ale i když jimi někdo oplývá, nedostane se mu vždy příležitosti tyto vlastnosti uplatnit. Jsou lidé uzavření pro sebe, kteří se nikdy nepokusili o jakoukoliv aktivitu a proto také nikdy nepřišli na to, jakými schopnostmi oplývají. Kolik průměrných občanů, čtoucích denně dychtivě sportovní zprávy jen proto, že se nikdy žádných sportů aktivně nezúčastnili, si nikdy neuvědomí, že je v nich ukryt talent přímo olympijské úrovně.

Jen ta přímá, osobní aktivita, objevuje talenty. Kolik našich průměrných členů teprve uvedením do vedoucích funkcí, se projeví jako vynikající vedoucí pracovníci. Není prázdné přísloví, že „funkce dělá člověka“. Vzpomínám si, jak v mé sokolské jednotě, ještě v letech třicátých, si sestry zvolily náčelnici. Takovou prostinkou postavičku. Vidím ji stojící před šikem asi osmdesáti žen, rozpačitou a nasmělou. Během roku se z ní vyvinula výborná odbornice a organizátorka.

Kolik z vás - pasivních členů Sokola, by ku svému vlastnímu překvapení zjistilo, že převzetí jakékoliv funkce není jen obětování se druhým, ale také osobně prospěšným sebezdokonalením. Bylo by dobré tímto vyprovokovat v každém jednotlivci trochu přemýšlení, do které kategorie se každý sám zařazuje: do kategorie tvorů, kterým příroda dala pouze tělo, nebo do kategorie tvorů lidských s plně vyvinutým ústrojím rozumovým, s ochotou dáti svoje schopnosti službám civilizace.

Je krásná česká písnička o pohádce: „V stáří se člověk už neptá, proč si tak osud s ním hrál, tiše jen pohádku šeptá, byl jednou jeden král...“ Ano - jen to kruté, nebo uspokojujivé pomyšlení, zda jsme ve svém životě dělali dobré jen pro sebe - nebo také pro nějaký užitečný, veřejně prospěšný účel, zůstává pro člověka nejdůležitějším měřítkem a oceněním.

Proč je sv. Vojtěch (Wojciech, Adalbert Bela), národním patronem Čechů, Slováků, Poláků a Maďarů?

(Ke zprávě o krádeži stříbrné světlovy sochy z Hnězdenské katedrály)

Jak tak všichni trochu z historie víme, Polsko přijalo křesťanství z Čech. První křty vladyků polských kmenů následovaly po pokřtění Měška I. z rodu Piastovců - 960-992 -, který se oženil r. 966 s českou Doubravkou-Přemyslovnou, dcerou našeho Boleslava I. - (a tedy, neteří sv. Václava a sestrou Boleslava II., který se sv. Vojtěchem založil první český benediktinský klášter v Praze-Břevnově, z jehož kostela sv. Markéty byl nedávno pochován básník Jaroslav Seifert).

Měšek I. založil první polské biskupství v Poznani, podřízené arcibiskupovi v Magdeburku podobně jako biskupství pražské. Tím uchránil polské kmény od germánské výbojnosti a uvedl je v přímý styk s Římem a se západní civilizací. Stejně jako v Čechách také v Polsku se křesťanství šířilo jen velmi pozvolna. Měškovo dílo však dovršil úspěšně jeho schopný syn Boleslav Chrabrý (992-1025), který se znal a velmi spřátelil s naším druhým pražským biskupem Vojtěchem, o němž historici svorně prohlašují, že byl prvním českým Evropanem. Znal Německo i Francii - (jeho osobní přátelství s císařem Západní římské říše velmi záhy prospělo právě nejvíce polskému Boleslavu Chrabrému) - při svém odchodu do exilu pokřtil Mad'arům jejich pozdějšího sv. krále Štěpána a dal popud k založení dodnes existujícího benediktinského kláštera Panonhalma. Když pak Vršovci vyvraždili v Čechách celý Vojtěchův rod Slavníkovců, biskup Vojtěch se už z Říma nevrátil, ale odešel k svému příteli Boleslavu Chrabrému do Polska a odtud pak šel kázat Kristovo evangelium slovanským kmenům do dnešních Východních Prus, kde byl od svých misijních pohanských posluchačů brzy zabit r. 997. Boleslav Chrabrý si dovezl jeho tělesné ostatky do Hnězdn, a když se jim přišel r. 1000 osobně poklonit sám císař Otta III. - (tak trochu i ze strachu před tehdy očekávaným koncem světa), Boleslav Chrabrý toho hbitě využil a požádal Otta III., aby mu dovolil a potvrdil založení arcibiskupství při kostele sv. Vojtěcha v Hnězdně, které by se tak stalo polskou metropolí, nezávislou na německém Mag-

deburku. A tím se stalo, že Poláci, kteří přijali křesťanství z Čech o sto let později než sv. Metoděj pokřtil našeho Bořivoje se sv. Ludmilou, měli o 344 let dříve svou arcibiskupskou metropolí než se to podařilo uskutečnit Karlu IV. v Praze r. 1344. Tentýž Boleslav Chrabrý pak založil vedle dalších biskupství i benediktinské kláštery v Týnci n/Vislou - (obnovený ve 30 letech našeho století z belgického kláštera sv. Ondřeje) - na Lysé Hoře - (Czestochová) a v Miedzyzeczci, které se staly pro celé Polsko ohnisky osvěty. Z toho všeho jasně vysvitá, proč považují Poláci našeho sv. Vojtěcha za svého hlavního misionáře, proč je jeho úcta v Polsku tolik rozšířena, jeho jméno stále při křtech velmi oblíbeno, a proč mu je i přisuzována nejstarší polská duchovní píseň „Bogorodica - děvica“. - I když Boleslav Chrabrý tím, že byl korunován na prvního polského krále vybudoval veliké dílo za 33 let svého vládaření, avšak Polsku nezajistil stabilitu. Jeho rozlehlá říše se dlouho neudržela v dosaženém rozsahu. Rozdrobila se už za vlády jeho syna Měška II. (1025-1034) odbojem jeho dvou bratrů Bezprema a Otty, odstředivými silami dřívějších kmenových knížat a žárlivostí vnějších nepřátel. Uhři se zmocnili Slovenska (1027), Čechové Moravy (1029), Dánové Pomořanska, Němci Lužice, Rusové Červená (dnešní východní Halič). Měšek II. se nakonec udržel pánem svého zmenšeného panství tím, že r. 1032 uznal nad Polskem svrchovanost německo - římského císaře Konráda II. Jeho nejstarší syn Boleslav zahynul v domácích rozbrojích asi r. 1037, mladší Kazimír I. musil uprchnout ze země, kmenová knížata se vzbouřila proti centralizaci a zbylá pohanská většina lidu se vzpírala křesťanské kultuře. Náš český kníže Břetislav I. opanoval za těchto zmatků Slezsko, Krakovsko i Hnězdn (1038-30), a tehdy si přivezl do Prahy z Hnězdn lebku ostatků sv. Vojtěcha.

V polském Mazovsku vystal tehdy jako samozvaný kníže jakýsi velmož Maslav. Na štěstí však řady Boleslava Chrabrého zapustily své křesťanské kořeny natolik, že se v těch dobách bezvládní a zmatků vytvořila malá skupina velmožů, žijících již poctivě křesťansky a ti se shodli v tom, že povolají z německého exilu Kazimíra I. (r. 1040) a všestranně jej budou podporovat. Tak se mu podařilo - zvláště s císařovou pomocí - znenáhla celou zemi opět opanovat, zavést v ní pořádek a r. 1054 získal od Čechů nazpět i Slezsko. Jeho nástupce Boleslav II. Smělý (1058-79) sice připomínal svou energií Boleslava Chrabrého, ale postrádal jeho státnického důmyslu, aby využil příznivé doby právě nastalého dlouholetého zápasu mezi císařem a papežem ve prospěch své říše a k utvrzení polského panství na Odře a v Pomořanech. Místo, aby šel za cílem, kterého dosáhl Boleslav Chrabrý, vyžítval se ve válečném řemesle. Po celý život stále s někým válčil: s Čechy, s Maďary a s Rusy, vždycky spíše jen v dobrodružných výpravách, jen západní německou hranici považoval za přátelskou. Nakonec si ještě podryl svou vladařskou autoritu i doma neblahým sporem s krakovským biskupem Stanislavem, jehož dal v návalu zlosti v krakovské katedrále sv. Václava r. 1079 u oltáře zavraždit. Byl za to ze země vyhnán. Jeho bratr Vladislav Heřman (1079-1102), který nastoupil po něm byl slabým vladařem, nevěděl si rady s odbojnými knížaty, vládu přenechal nejmocnějšímu z nich - jakémusi vojvodovi Setěchovi, Němcům ve všem ustupoval, v zemi bylo plno rozbrojů a tak moc Polska na venek velmi poklesla. Z tohoto úpadku Polsko opět pozvedl statečný Boleslav III. - Křivoústý (1102-38).

- Tolik aspoň k historickému pozadí svatovojtěšské úcty v Polsku a také trochu jako „vna-didlo“ k probuzení zájmu o polskou historii a důvody jejich víry, když chceme v budoucnu s Poláky žít v blízké kulturní a politické spolupráci.

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHUDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎(312) 795-0250

Radi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNA

SLOUPEK INFORMACÍ

(Dokončení ze str. 2)

kupy a řadovými představenými nějaké „monstrprocesy“, jako to udělali komunisté v Československu - (dokonce dvakrát a jednou s katolickými spisovateli a laiky) - v Rudé Číně, v Mad'arsku s kard. Minszentym, v Jugoslávii s arcib. Stepinacem, v Rumunsku, Bulharsku a hlavně v Albánii. Na Kubě byl k tomu ovšem zcela jednoduchý důvod. Katolická církev na Kubě nikdy nezdomácněla do té míry, v jaké se ztotožnila s obyvateli téměř všech ostatních zemí Latinské Ameriky. Velká část z 10 milionu obyvatel Kuby je barevná. Věřících a praktikujících katolíků nebylo na Kubě nikdy víc než čtvrt milionu a dnes jich statistiky odhadují jen asi 80-100 tisíc. Dnes žije na Kubě jen 230 katolických kněží - (v r. 1960 jich tam bylo čtyřikrát tolik) - protože většina z nich byli Španělé, často dosti úzkoprsí, s nepatrnou misijní činností mezi lidovými masami a obyčejně zabydlených jen na farách mezi zámožnou buržoasií. Tak se samozřejmě brzy dostali do konfliktu s Castrovým revolučním hnutím, v němž záhy „přesedlal na komunis-

mus, jenož jménem pak cizí katolické misionáře z Kuby prostě vyhostil a vyhnal. Tím Castro kubánskou katolickou církev velmi oslabil a zároveň zastrašil. Různým protestantským církvím a sektám, které přišly na Kubu už v minulém století z USA, nepřežila Castrova diktatura v jejich misijním úsilí ani stěblo slámy přes cestu, a proto s nimi neměla také nikdy žádné problémy.

□ **Castro najednou touží nejen po „mírové koexistenci“ s menšinovou katolickou církví na Kubě, ale dokonce po blízké spolupráci mezi ní a jeho „národní revolucí“.**

První „olivovou mírovou větévku“ přinesl a nabídl Castro katol. církvi vloni na 3. Sjezdu kubánské komunistické strany, kdy zcela nečekaně ve svém projevu věnoval zcela zvláštní pozornost „úpravě vztahů“ mezi komunistickou stranou a katolickou církví na Kubě. Řekl tam o tom mimo jiné i tohle: „Vývojem myšlení a poměrů jsme dnes došli v našem kubánském státě k vzájemné účtě mezi vládní stranou a různými církvemi. Z toho už sice vznikla plodná mírová koexis-

tence, nyní však, je třeba jít po této cestě dál a vytvořit podmínky k ještě lepším vzájemným vztahům, musíme dospět ke skutečné tvůrčí spolupráci - bok po boku - mezi naší „národní revolucí“ a církvemi v naší zemi.“ Pak dokonce přiznal věřícím křesťanům schopnost politicky se organisovat a státotvorně pracovat když „rozdával známky“ některým křesťanským demokratům ve světě. Tak na př. Čs. strana lidová, plně zapojená do výstavby socialismu v Československu se socialisty a komunisty v Národní frontě, dostala za své chování od Castra jedničku. Tu dal také Křesťansko - demokratické straně v Guatemale, zatímco Křesťanským demokratům salvadorského presidenta Duarteho dal bez milosti pětku a nechal je propadnout.

Z toho všeho je vidět, kam Castrova politika míří. Vůbec mu neběží ani tolik o málo početné katolíky na Kubě, jako o Nikaraguu, Peru, Kolumbii, Brazílii a ostatní země Latinské Ameriky s početným katolickým obyvatelstvem, kde se komunistická revoluce teprve zabydluje a má s katolickou hierarchií vážné potíže - (viz Nikaragua), anebo kam mají

komunisté s „národní revolucí“ teprve namířeno.

□ **Skryté důvody Castrovy ochoty k „normalizaci“ vztahů mezi jeho komunistickou vládou a katolickou církví na Kubě.**

Francouzským znalcům Castrova režimu se zdají být zcela průhledné. Marcel Niedergang napsal 14. března 1986 v pařížském deníku „Le Monde“, že ty skryté důvody jsou při nejmenším trojího druhu a mají být součástí nové propagační strategie v Castrově revolučním výboji do dalších zemí Latinské Amewriky.

1) Po zkušenostech Ortegových sandinistů s daleko početnějším katolickým obyvatelstvem v Nikaragui než má Kuba, Castro jasně vidí nebezpečí vážné opozice ze strany katolické hierarchie. Castro z toho dochází k jednoduchému závěru: řeknou-li nikaragujské biskupové biskupům ostatních latinských zemí, že s komunisty se nelze zvláště v náboženských věcech domluvit, bude to ke škodě všem plánovaným „národním revolucím“ v jihoamerických zemích, kde jsou katolíci ve většině, důvěřují svým biskupům a mají je ve vážnosti. Proto Castro začíná najednou hlásat, že

náboženství nemusí být zrovna „opiem lidu“, a že komunisté mohou naopak mnoho získat z úzké spolupráce s katolíky v jejich „společném boji“ za sociální spravedlnost. (Tu si ovšem stačí vzpomenout na francouzského abbé Bouliera, na P. Josefa Plojghara a čs. Národní frontu, na moskevské patriarchy od r. 1917 a na pátery - ministry v Ortegově vládě v dnešní Nikaragui sandinistů!)

2) Aby Castro získal ztracené sympatie v dosud demokratických zemích Latinské Ameriky - od Mexika přes Brazílii až po Argentinu, které jsou dnes Západu a hlavně USA dlužny spoustu peněz, zaujímá k jejich zahraničním dluhům radikální postoj a radí jim: „Své dluhy západním bankám a mezinárodnímu měnovému fondu jednoduše neplat'te! Tím položíte kapitalistický systém na hřbet a svým „nezadluženým“ zemím pomůžete na nohy.“ Castro doufá, že tím si nakloní všechny chudé masy latinskoamerických zemí, které se pak spontánně připojí k marxistickým guerilům, jakmile v té - které zemi začne Castro v uzrálém čase, prostřednictvím svých „pátých kolon“ rozjždět „národní osvobozovací“ partyzánskou válku, která bude samozřejmě vždy tučně podporována zbraněmi z SSSR a jeho satelitů.

3) Třetí důvod Castrovy nové strategie v Latinské Americe je jeho touha dodat kubánské revoluci a komunistickému režimu na Kubě novou mezinárodní prestiž. A Castro si najednou usmyslil, že mu v tom může pomoci sám papež. Vyzval kubánské biskupy, aby sv. Otce pozvali k návštěvě Kuby.

Papež Jan Pavel II. měl v úmyslu zastavit se v Havaně už v r. 1979 při svém návratu z konference všech latinskoamerických biskupů v mexickém Pueblu. Fidel Castro se tehdy rychle rozhodl, že papeže na Kubě pohostinně přijme, udělá-li z toho skutečně několikadenní návštěvu marxistické Kuby a

*****
DEN MATEK
 připadá letos na 11. května.
 Potěšte svou maminku pěkným blahopřáním, které máme české, slovenské, anglické i v jiných řečích.
 Máme velký výběr dárků jako křišťálové sklo, keramiku, české granáty, kuchyňské potřeby, české knihy, kuchařky, šátky na hlavu, bonboniery, kafičko s rumem, kapesníky. Panenky z Československa. Náboženské sošky a růžence. Určitě si budete moci vybrat něco krásného a užitečného.
 Přijede dechová kapela Mistřiánka z Československa 20. dubna. Připravte se na jejich návštěvu a kupte si u nás jejich rekordy a kazety.
 Poldauf: Anglicko-český a česko-anglický slovník, 1,223 stran, \$13.50, poštou \$15.25.
 Mapa Československa, vel. 32 x 17-1/2 inčů, \$1.75, pošt. \$2.45
 E.M. Remargue: Tři kamarádi, \$6.95, pošt. \$8.25.
 Jan Neruda: Povídky malostranské, \$5.50, pošt. 6.75.
 V. Páral: Soukromá vichřice, Mladý muž a bílá velryba, \$6.75, pošt. \$8.25.
 Kalendář Československý svět 1986 - ilustrovaný, 217 stran, \$3.50, pošt. \$4.50.
 Emma Jarošová: Dům u dvou skotiků (roztomilé vyprávění pro milovníky psiků a jiných zvířátek), \$8.50, pošt. \$10.00.

PROGRAM ZAJEZDU 1986 DO ČESKOSLOVENSKA.
 Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga neb New Yorku za nejlevnější ceny.
 14. a 29. května, 12. a 26. června, 10. a 24. července, 7. a 21. srpna a 4. a 16. září.
 Každý zájezd je na 16, 23, a nebo na 30 dní pobytu a může být prodloužen až na 90 dní za stejnou cenu.
ZAJEZD NA SOKOLSKÝ SLET DO CURYCHU.
 Odlet 3. července z Chicaga, New Yorku neb Dallasu, 3 dny pobyt v Curychu a 13 denní zájezd Evropou.
 Zájezd č.1 navštíví Švýcarsko, Itálii, Jugoslávii a Rakousko; zájezd č.2 navštíví Švýcarsko, Itálii, Jugoslávii, Rakousko a Československo.
 Pobyt v Evropě může být prodloužen až na 90 dní.
 Cena zájezdů je mimořádně výhodná.
 Zavolejte nebo napište o podrobný program a cenu.
VYŘIZUJEME rychle a spolehlivě návštěvu Vašich příbuzných z Československa.
 Vyžádejte si podrobné informace a ceny u

WEBER
TRAVEL AGENCY, INC.
 6805 W. ČERMÁK RD., BERWYN, ILLINOIS 60402
 TELEFON: (312) 242-1512 nebo 749-1333

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd., BERWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.

Zastupce
Tuzex
 dárkové společnosti do Československa.
 Přijďte se podívat rádi Vás obsloužíme.

Obchodní hodiny:
 Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
 V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
 V neděli zavřeno.

KUPUJI
 starou bižuterii (Rheinstones), porcelán, sklo, staré flakony od parfémů, šperky, stříbrné a posříbřené předměty, hlubotisky, obrazy - originály.

VOLEJTE od 4:00 P.M. do 10:00 P.M.
COLLECT ☎ 1 - (815) - 886 - 1397

IMPORTER
VALAŠSKÉ PAPUČE
 detail zásoba
 postací
 Velikosti 6—12
 Nízké ceny!

MACH
 3720 W. 26TH STREET
 CHICAGO, ILL. 60623

nikoliv jen krátkou zastávku v Havaně. Proti tomu se však tehdy hlučně ozvali kubánští exulanti v Miami na Floridě a žádali sv. Otce, pojedede-li na Kubu, aby se zastavil nejprve u nich v Miami, třeba jen nakrátko, ale tím dokáže katolíkům na Kubě, že proticastrovský postoj kubánských exulantů je správný, legitimní a vlastenecký. Sv. Otec Jan Pavel II., aby se vyhnul nebezpečí Castrova náhlého odvolání jeho misijní návštěvy na Kubě, zastavil se raději krátce jen na Bahamských ostrovech, kde na blízkou Kubu a kubánské exulanty výslovně vzpomínal.

Nyní - po sedmi letech - se Castro k myšlence papežovy návštěvy Kuby vrátil sám. Poněvadž za sedm let pontifikátu Jana Pavla II. kubánský diktátor v něm „rozpoznal a uznává politickou osobnost prvního řádu“, - z důvodů jeho neúnavné pastýřské a diplomatické činnosti, jeho častých cest po světě a tím i jeho osobního vlivu na miliónové masy lidu - velmi by si přál, aby římský papež na Kubu přijel a vykonal tam opravdovou, několikadenní návštěvu. Castro si z toho slibuje dobrý psychologický vliv na kubánské katolíky a ještě důležitější kladný „dopad“ na mezinárodní mínění - zvláště v ostatních zemích Latinské Ameriky, ale zároveň i na katolíky v africké Angole a v evropských zemích s komunistickými režimy.

Ihned proto už také začal vyjednávat o takové papežově návštěvě na Kubě přímo s Vatikánem, kde dnes zřejmě panuje rozdílnost názorů na příhodnost a správné načasování papežovy pastorační návštěvy Castrovy Kuby. Mnozí poradci sv. Otce Jana Pavla II. k ní mají své vážné výhrady, protože jasně prohlédli Castrův úmysl zneužít papežovu návštěvu Kuby k získání nové důvěryhodnosti ve světě. Papež sám vidí také Castrovu taktiku zcela jasně, považuje jej za intrikáře, ale zároveň se ptá, jakou odezvu bude mít v Moskvě Castrovo prohlášení, že už nepovažuje náboženství za „opium lidu“. Vzhledem k současné situaci v El Salvadoru a v Nikaragui na Kubu letos ještě nehodlá jet, ale zároveň ji ze svých budoucích misijních cest nevyklučuje. Proto také všemi mastmi mazaný Castro řekl brazilskému dominikánovi Fr. Betto, aby nezapomněl připsat do zmíněné knížky rozhovorů „Fidel a náboženství“, že on - Fidel Castro - se osobně cítí velmi poctěn živým zájmem papeže Jana Pavla II. o návštěvu Kuby.

ŠTĚPÁN KARDINÁL TROCHTA

ŽIVOTOPISNÁ ČRTA A VYBĚR
Z PROSLOVŮ A PASTÝŘSKÝCH LISTŮ

(K 10. výročí smrti vydali čeští salesiáni)

(Pokračování z min. čísla)

Zatčení.

Poněvadž se atentát na Heydricha udál v blízkosti pražského ústavu, konaly se prohlídky především v jeho okolí. Všechny domy a osoby tam bydlící byly podrobeny prohlídce. Zajímavé bylo ale, že do ústavu po celé čtyři dny nikdo nevnikl. Jen na chodníku před vchodem procházeli se neznámí lidé.

Teprve v pondělí 1. června kolem 7. hodiny ranní přišla do ústavu policie. Hoši se právě modlili v kapli ranní modlitby. Ústav byl obstoupen, na schodištích, na chodbách, všude stáli v uniformách. Čtyři šli rovnou k bytu ředitele. Dr. Trochta právě vstával. Den před tím pracoval dlouho do noci a byl unaven. Musel otevřít. Vedoucí církevního oddělení pražského Gestapa, Oberhauser, ještě s jedním vešli dovnitř, ostatní dva zůstali na chodbě a v předsíni. Nastala prohlídka.

Zatím co se Dr. Trochta umýval a oblékal, zpřevraceli prádlo, šaty, knihy, prohlédli skříň, přihrádky, zásuvky, kapse kalhot, kabátů, atd. Dr. Trochta si všimnul, že se zvláště podezřele točili kolem nočního stolku.

Pak začali vyslýchat. »Co je to?« - »Poznámky ke kázání.« Dr. Trochta měl v nočním stolku narovnané ústřížky papíru. Byly to poznámky k přednáškám a ke kázáním. Vždy jen několik bodů, které pak v noci před spaním promýšlel a ukládal do paměti. - »A co je toto?« Oberhauser vytáhl odkudsi leták s nápisem: »V boj!«. Byly to zprávy podzemního hnutí odboje proti německé okupaci. Dr. Trochtovi podobná literatura nebyla neznámá; nikdy však by se nebyl býval dopustil neprozřetelnosti podobné věci přechovávat. O tom si byl bezpečně jist. - »To vskutku nevím«, odpověděl. - »To není pravda. Vy jste jistě zapojen do ilegálního odboje. To víme a zde je důkaz. Co je zde napsáno?« Oberhauser ukázal na nějaký článek a nadpis o Hitlerovi. - »To vskutku nevím«, odpovídá klidně Dr. Trochta. »Nebyl bych přece tak zpozdilý, abych si nechával v nočním stolku kompromitující materiál.« - »Chcete snad říct, že jsme to přinesli my?« - »To jsem neřekl. Jsem si jen jist, že to u mne nebylo.«

Z bytu se šlo do úřadu. I tam bylo vše důkladně prohrabáno. Kniha za knihou, časopisy, písemnosti, účty za stavbu, seznamy všech osob, které se v ústavě zdržovaly. Vše trvalo až do poledne. Kromě onoho letáku »nenašlo se« ale nic kompromitujícího. Vyslýchání byli i sekretář Dr. Trochty a ekonom ústavu. Než i u nich policie nenašla to, co doufala.

K poledni odvezlo jedno ze čtyř aut tajné státní policie Dr. Trochtu k dalšímu vyslechu do »Pečkárny«. Za první republiky byl to palác židovského bankéře Petschka (Bankhaus Petschek u. Co.), za Protektorátu sídlo pražského Gestapa, po osvobození Ministerstvo zahraničního obchodu. Tam výslech pokračoval až do půl jedenácté v noci. Pak nákladní auto odvezlo Dr. Trochtu a ostatní vyslýchané vězně do věznic na Pankráci na noc.

Dr. Trochta byl zatčen. Po tři roky bude vydávat Kristu svědectví svým utrpením.

Na Pankráci se svými přáteli.

Nedaleko kostelíka, zasvěcenému mučedníku sv. Pankráci, stála tehdy hlavní pražská věznice. Noví hosté, přivezení nákladním autem, byli postaveni ke zdi. Od každého, kdo šel kolem, dostali pohledek nebo kopanec na přivítanou. Po zapsání jména byli vězni tříděni do cel. Dr. Trochta zůstal chvíli stát v přízemí u schodiště ve velké hale trestnice. Nahoře uviděl »esesmana« (vojáka útvaru »SS«), který jej pozoroval. Ten pokývl prstem, aby šel k němu. Dal jej do jedné cely, kde už ležel jeden vězeň a stále se ošival. Byl plný vší.

Za chvíli se otevřely dveře a tentýž esesman postavil Dr. Trochtu na chodbě ke zdi a řekl mu česky: »Počkejte zde, najdu vám lepší místo. Znáte Msgre Stanovského?« - »Znám«, odpověděl Dr. Trochta. Esesman pocházel ze severní Moravy.

Od vězňů dostal pojmenování »dobřej«. V nové cele ztrávil pak Dr. Trochta celou dobu svých nových výslechů.

Ranní půlhodinky byly na Pankráci strašné. Slabším a nemocným vězňům přiváděly fyzické vyčerpání, nebo i zhroucení. Sloužily asi jako první příprava k denním výslechům. Na ranních půlhodinkách Dr. Trochta také poznal, že s ním bylo zatčeno mnoho známých kněží a pražské inteligence. Úsměvem mohl pozdravit kanovníka Svece, Dohalského, Stanovského, rektora pražského semináře Msgre Berana, děkana v Praze-Nuslích Msgre Tylínka, pelhřimovského děkana Msgre Vaňka a mnoho jiných kněží světských i řádových, které znal.

Po onom památném prvním dnu červnovém byl Dr. Trochta vyslýchan v Pečkově paláci ještě asi pětkrát. Nejhorší chvíle byly chvíle čekání v dolní hale před výslechem. Tam docházelo k nejrůznějším scénám. Vězně, který si počínal příliš sebevědomě, čekala přípravná akce. Býval napřed důkladně »zpracován«, aby se naučil slušnému, pokornému vystupování. Nepomohlo-li to, dostal »noch einmal« a přivedli ho zpět polomrtvého. Skromnost a nenápadnost se staly ctnostmi velice užitečnými.

Výslechy s Dr. Trochtou byly vedeny napřed ostře, pak se způsob jednání zmírnil. Obsahově byla totiž obžaloba z nepřátelství vůči Třetí říši chudá a velmi všeobecná. Mimo podstrčeného letáku »V boj!«, o němž již byla řeč, nenašlo se nic vážnějšího. Byla mu vytýkána jeho přednáška o ideji svatováclavské z ledna 1939, některá kázání v kostele sv. Kříže, řeč z posvěcení základního kamene salesiánského ústavu v Pardubicích-Na skřivánku, a pobyt zdarma, který Dr. Trochta poskytl židovským sirotkům v pražském ústavě.

Gestapo tušilo, a to správně, že kněžská a vlastenecká činnost Dr. Trochty se těmito malichernostmi nevyčerpávala. Nemohli mu ale nic jiného dokázat. Přesvědčili se však o tom nejdůležitějším. Nadprůměrná inteligence a celkové obezřetné jednání a chování Dr. Trochty stalo se tehdy již samo v sobě nebezpečné nejen zájmům a cílům okupační mocnosti, ale i její vlastní existenci.

Je dost možné, že bez atentátu na Heydricha by se nebylo bývalo ono velké a hromadné zatýkání kněží a české inteligence vůbec uskutečnilo a ani Dr. Trochta by nebyl býval nikdy odsouzen. Osudy lidí a národů řídí ale Buh.

Do Terezína.

Ke konci července došel do pražského ústavu balík osobních věcí Dr. Trochty. Poštovní stvrzenka měla datum 20. července 1942. Jiných zpráv tam nebylo. Značilo to, že z pankrácké věznic poslali to, co po něm zbylo a čeho už nebude nikdy potřebovat? Kam jej odvezli? Je ještě na živu? Zpráva o smrti sice nepřišla, ale to nebyl jistě důvod k uklidnění. Tolik lidí v ty dny mizelo beze stopy!

Spolubratři, spolupracovníci, příbuzní a přátelé Dr. Trochty nevěděli o něm dlouho vůbec nic. Nic nepomohlo vypytování se u úřadů, na Pankráci, v informační kanceláři Pečkova paláce. Ani těm, kteří měli důvěrnější styky s těmi, kdo mohli něco vědět, se nepodařilo dostat o Dr. Trochtovi té nejmenší zprávy. Nový ředitel salesiánského ústavu v Praze zažádal si odvážně o audienci u samého Oberhausera. Ten mu sice s nadávkami vrátil klíče od ředitelny a od bytu Dr. Trochty, ale o jeho osudu ani slova.

Zatím byl Dr. Trochta odsouzen k nuceným pracím. Ze zatčeného kněze P. Dr. Štěpána Trochty, ředitele salesiánského ústavu v Praze, se stal vězeň Trochta, číslo ... Byl určený k tomu, aby byl časem těžkou prací úplně vyhlazen. V aktech, které jej budou doprovázet, bylo jeho jméno poznačeno písmeny: »R.U.« = »Rückkehr unerwünscht« (návrát nežádoucí). Jako jiní kněží, byl i Dr. Trochta odsouzen v červenci 1942 ne jako nepřítel německého národa, ale jako ideologický odpůrce nacistického režimu a jeho bludů, odsouzených Katolickou církví a přirozeným zákonem ve svědomí všech počestných lidí.

Vězeň Trochta byl prozatímně soustředěn v pracovním táboře v Terezíně. Terezín byla vojenská pevnost vybudovaná za rakouských císařů Marie Terezie a Josefa II. na ochranu severních Čech proti vpádům pruských vojsk labským údolím do Čech. Pevnost Terezín, dnešní město téhož jména, se nachází na levém břehu řeky Ohře. Na jejím pravém břehu je tak zvaná Malá pevnost. Za války sloužila jako koncentrační tábor. Nyní je to národní památník.

(Pokračování přístě)

American Ambassador William H. Luers addresses his remarks to Czechoslovak and American participants in a ceremony marking the 136th anniversary of the birth of Tomas G. Masaryk at the gravesite in Lany, March 7, 1986. With the Ambassador is Mrs. Luers. The inscription on the wreath placed on the grave of the founder-President of the modern Czechoslovak state reads: „From the American People.”

**AMERICAN AMBASSADOR TO CZECHOSLOVAKIA
WILLIAM H. LUERS
HONOR PRESIDENT TOMAS G. MASARYK**

On Friday, March 7, William H. Luers, American Ambassador to Czechoslovakia, laid a wreath and delivered brief remarks at the gravesite of Tomas G. Masaryk, the first President of the Czechoslovak Republic, in commemoration of the 136th anniversary of his birth. The ceremony in the village of Lany, about 20 miles west of Prague, began at 11:00 a.m. and was attended by Mrs. Luers, members of the Embassy staff and a group of Czechoslovak citizens, including relatives of the late President.

The wreath bore a ribbon with the dedication „Od amerického lidu” („From the American people”) in both Czech and English.

Following is an English translation of the Ambassador's remarks:

President Tomas Garrigue Masaryk was born one hundred and thirty-six years ago on this date. It is a great honor for me to represent the United States at this solemn annual ceremony commemorating the birth of Czechoslovakia's founding father and first president, its President Liberator.

Out of the ashes of World War I, Tomas Masaryk helped create a free and prosperous nation in the heart of Europe. President Masaryk was a statesman and philosopher who combined the best of the active and the contemplative life. His was a major voice of the twentieth century. His close ties to the United States reinforced the friendship that had long existed between the Czech and Slovak peoples and the United States. Tomas Masaryk continues to be an inspiration to those who believe in national independence, in democratic values, and in harmony among nations.

This year Czechoslovakia lost another of its great beloved sons, the Nobel prize winning poet, Jaroslav Seifert. Seifert admired President Masaryk. Among Seifert's finest poems are those written as an elegy to Tomas Masaryk entitled „Eight Days”. A few of Seifert's lines express a nation's love and mourning for President Masaryk.

A dead body on a scaffold.
Take it! This nation is giving
you its beauty. The living
wail you hear above is a single world.
Take him, you who have all and will never return the day.
Take him to the deep ground,
to the dark light, to earth without sound.
Let the dead justly find their way.
Over his grave, a living nation stands and prays.

It is with great respect and humility that I lay on this grave a wreath from the American people to the memory of the first President of the Czechoslovak Republic, Tomas Garrigue Masaryk.

**Heartland
Policy
Study**

**PRIVATIZATION
OF PUBLIC FUNCTIONS:
PROMISES AND PROBLEMS**

Dr. Calvin A. Kent

I. Introduction

During the 1970s the majority of American states adopted restrictions on the ability of state and local governments to spend. These restrictions usually took the form of ceilings on local property taxes or restrictions on the percentage of state income that could be taxed. The Graham-Rudman amendment, passed by Congress in 1985, will similarly restrict federal spending in hopes of achieving a balanced bud get by 1991.

While voters are dictating lower taxes, they are not reducing their demands for government service. In fact, the political coalition between service providers, service recipients, and government appropriation committees appears stronger than ever. The problem facing state and local governments is compounded by the inability of most of these bodies to run deficits. The friction between competing demands for lower taxes and for expanded services has led many cities and states to turn to innovative methods of financing and providing traditional services. One of these methods has come to be called „privatization.”

The purposes of this study are to explain what privatization is and how it works, and to describe some actual examples of privatization on the local, state, and federal levels. Because privatization is a complex subject, this study can offer only an introduction to some of the major issues surrounding it.

II. What is Privatization?

It is often assumed that privatization consists only of selling state-owned enterprises to private investors. While this is one form of privatization, to view the process solely in this context is inaccurate.

Privatization refers to the transfer of functions previously performed exclusively by government, usually free of charge or below full cost, to the private sector at prices that clear the market and reflect the full cost of production.

It should not be assumed that privatization will always involve substituting private, profit-making firms for government bureaus as service providers; the private sector also encompasses volunteers, self-help groups and non-profit agencies.

The type of organization that will best provide a particular service depends on many factors, including the type of service, the demand for the service, the incomes of those who will receive the service, the resources and leadership of existing for-profit and non-profit organizations, and the regulatory environment.

Distinct from the question of who provides the service is the question of how responsibility for providing the service is delegated. There are four different strategies for privatizing services: sale of a government enterprise to a private organization, contracting with a private organization to provide a service, and providing vouchers to low-income persons so that they can afford to purchase from private providers. Let us look at each of these strategies in more detail.

A. Sale of Government Enterprises

The first form of privatization is outright sale of all or part of the enterprise to private investors. This has been successfully accomplished in Great Britain, which has sold British National Oil, Cable and Wireless, British Aerospace, Associated British Ports, Jaguar, National Freight Consortium and Amersham, the electronics corporation. A recent press report related:

Since 1979, a total of 12 major companies plus a number of smaller companies have been sold. Around 400,000 jobs have transferred to the private sector; about a third of a million employees have acquired shares in the companies for which they work; and state sell-offs have raised over 6 billion for the Exchequer.

If it is not possible to sell all of the enterprise then the government may wish to sell the controlling interest. With fifty-one percent of the shares in the hands of private investors, government control and influence no longer dominate. This alternative also permits the private sector to gain control with a smaller amount of initial investment than if it had to buy all the stock.

It is implicitly assumed that there will be buyers for firms to be privatized. This will only be the case if the firm is either profitable or potentially profitable.

In the latter case a government firm, currently experiencing losses due to bad management or overstaffing, could be turned around under private operation.

If the entire firm cannot be sold, then it is possible that parts of the firm could be spun off into private enterprises. Again the British experience is instructive. When the British government discovered that British Railways could not be sold due to its unprofitability, the government was able to divest itself of the British Rail Hotels and the cross-channel ferries, which were profit-makers.

The final way to sell an enterprise is to sell it to the workers. British Freight, which was a losing operation under government ownership, became profitable one year after it was conveyed to the workers.

B. Contracting Out

A second form of privatization consists of contracting with the private sector to provide public services. Contracting out a service means the government continues to fund the service and retains control over the quantity and type of service to be provided. But instead of hiring its own employees and purchasing the necessary equipment, the government describes the service it desires in a contract and solicits bids from private firms. In a competitive bidding process, the lowest bidder generally wins the contract.

When a government agency chooses to solicit bids for a service it previously provided, it may choose to enter the bidding process with a bid of its own. In Phoenix, Arizona, and Lansing, Michigan, for example, government agencies compete with private firms for refuse collection contracts. The result has been significant improvements in the efficiency and morale of the public sector employees. It is important in such situations to have an outside agency conduct an audit of the public agency to assure that the full cost of the service is being recorded in the bid.

The old assumption that a single public or private purveyor servicing a city is more efficient than many competing service providers has now been debunked by empirical investigations. Recent studies of mass transit, garbage collection, paramedical services, and even fire services all conclude that economies of scale do not justify granting monopoly franchises to single providers. For this reason, many cities and states are soliciting bids for particular parts of a larger function (such

as vehicle maintenance or record-keeping) or for service in smaller regions (such as garbage collection in one or more wards of a large city). If exclusive franchises are nevertheless granted, then they should be for short periods of time with a truly open bidding system for future contracts being insured. Thus competition over time becomes the regulating force.

The issue of exclusive franchises warrants an additional word of caution. If contracting out involves nothing more than the exchange of a private monopoly for a governmental one, then little has been achieved. Secure with its exclusive franchise and its government-mandated rates, the private monopoly's performance will vary little from that of its public counterpart. For that reason, private sector providers who are granted exclusive franchises require government regulation to ensure that franchise provisions are being met. Fortunately there has developed a significant body of literature that can assist in this process.

C. User Fees

A third route to privatization is private for public services. Under this alternative, while the government is still providing the service, the public pays the full cost of the service through user fees. There are over 100 different municipal functions that should be paid for in this fashion.

A user fee differs from taxes in two ways. First, the fee is tied to the actual cost and demand for a service, and thus those who provide the service are placed under pressure to produce it efficiently and in the manner that consumers want. Second, the fees are voluntary - dependent on the act of requesting a service - so that people are not compelled to support services they do not use or are opposed to seeing provided.

It is customary for government to provide services at less than their full cost even to those who can pay. This results in overuse of facilities and a general misallocation of public resources. There is no reason why the costs of putting in streets, waterlines, and sewers should not be placed in full upon those who develop property. The costs of airports and harbors should be borne by fees assessed against those who use them. Cities should charge for special services such as additional police patrols, building inspection, and other regulatory functions. Recreation facilities should be run on a „pay as you

go" basis.

User fees are poor alternatives to full privatization. If costs can be allocated to users and non-payers excluded, then the privatized sector should also be given the opportunity to provide the service. In this way the private and public sectors keep each other honest, since consumers are allowed to choose with provider best meets their needs.

D. Vouchers

A final privatization alternative is the public funding of private services. Under this option the consumer purchases the good or service from private businesses, but has all or part of the cost reimbursed by a payment from the state. This has been done, all but ineptly, in the United States in the case of medical services. Under Medicaid (for low income persons) and Medicare (for those covered by Social Security) the individual is allowed to select his or her doctor or hospital with reimbursement from public funds.

This system stands in stark contrast to those of European nations where the individual must use the socialized medical system and often has little choice as to the type of treatment or provider. The result has been a movement in Europe toward a „parallel" system of privately funded medical services competing with the public services. In Europe, contracting out certain portions of governmental medical services such as maintenance, ambulances and laboratories, has proven to be cost-effective; yet the quality of service in the public sector is widely known to be inferior to that offered by the private medical providers.

This privatization option has also been proposed for education and takes the name of the „voucher" system. Over half the states now provide some form of tuition assistance or tax credits to parents of students who are attending private colleges. Advocates of the voucher system for primary and secondary education seek not only to maximize freedom of choice, but also to create a competitive environment that would upgrade public schools. However, recent decisions of the Supreme Court regarding public payments to private church-related schools may cloud the future for the voucher system.

The use of public payment for private services addresses the concern that privatization poses new burdens on the poor. Some persons with low incomes who

currently benefit from underpriced public services may not be able to afford to pay the full cost of the services. A voucher plan solves this problem by supplementing their incomes, thus allowing them to continue to use the service. It should also be noted that these people are presently being forced through tax payments to subsidize services that they do not use, so that it is not clear that under a full privatization program they would be paying more for public services than they currently do.

Since state and local taxes are generally regressive, bearing more heavily upon low-income individuals than they do upon high, it may be more equitable to establish user fees and supply vouchers to those with low incomes than it is to provide the service on a „free" or reduced costs basis to all individuals regardless of their ability to pay. If the government feels that a service or good is so essential or desirable the people should not be excluded from consuming because they lack funds, then the use of vouchers is an excellent alternative.

III. Why Does Privatization Work?

The case for privatization rests on four very sound ideas, which are examined in this section.

A. Privatization assures full-cost pricing.

One of the ways that government bureaucracies have cultivated support for public provision is by underpricing their services. People like low rates for water and sewer service, even though they must ultimately pay more in property taxes to subsidize the services. For that reason, prices set by bureaucracies tend to be below the cost of production of these services.

In addition to this political reason, there are more subtle economic reasons as to why government services are underpriced. First, current government accounting systems do not adequately assign the cost of capital to government enterprises. A private firm that must either borrow or equity-finance its operation includes both interest and depreciation as part of the cost that it must recover with the fees that it charges. These capital costs are rarely allocated to projects in the public sector.

Second, general overhead costs are rarely allocated to specific governmental functions. Although the techniques exist for doing this, it is still the widespread practice for govern-

ments to charge administrative and other overhead expenses to general expenses without assigning the cost to specific departments or agencies.

A third economic reason for underpricing is that public employees receive no clear signals regarding market demand for what is being provided. Since consumers have no choice but to use the monopoly service being provided, there is no competitor's price to be used as a benchmark. The easiest way to compensate for this lack of information about consumer demand is to charge a low fee while subsidizing the service from the general revenues of the city.

The underpricing of services that routinely occurs in the public sector produces negative consequences. Economics teaches that resources are used most efficiently when prices are set equal to costs. When they are not, resources are diverted from more highly valued uses to those that give lesser satisfaction. In the private sector, such diversion of resources is constantly occurring, working to drive prices down to real costs. In the public sector, however, prices fail to direct resources, and so waste is inevitable. When services are tax-funded, individuals pay for the service whether they value it little or use it extensively. When general taxes are used to subsidize specific functions, there is frequently a transfer from one group (taxpayers) to another (service recipients). Individual preferences are distorted and the demand for the item appears high when in fact it is merely being subsidized.

Privatization assures that services are made available at prices that clear the market and reflect the full cost of production. For this reason, privatization ends the practices of hiding the true cost of services, setting prices arbitrarily, inefficiently allocating resources, and requiring one group of taxpayers to subsidize the services used by another group.

B. The private sector has greater incentive to be efficient.

Critics of privatization contend that since private firms must make a profit and pay local, state and federal taxes, they can not provide services at costs as low as government departments. These critics lose sight of a crucial point. The motives of private entrepreneurs and public bureaucrats differ widely.

The private entrepreneur is guided by the desire of profit to find the best ways to satisfy the variety of consumer demands

that the marketplace presents. In addition, the entrepreneur knows that introducing a less costly method means a competitive advantage over rivals in the marketplace.

The bureaucrat not facing competition is motivated primarily by the desire to expand his or her agency. In the public sector, prestige and power are related to the size of the agency's budget and the number of employees, not to how well the consumer is satisfied or to how low costs have been kept. The very nature of bureaucratic provision mitigates against efficiency. Adam Smith referred to competition as the „invisible hand" that causes producers, while pursuing their self-interests, to maximize the well-being of all.

C. Privatization maximizes consumer choice and satisfaction.

No two people desire exactly the same kinds and amounts of goods. In a competitive marketplace, innumerable producers and service purveyors are free to compete with one another to supply different kinds of goods at different prices. Public services are often provided as if every taxpayer desires exactly the same product at exactly the same price. In a town where a single government agency collects garbage twice a week at the curb, for example, consumers who would like to have more frequent cartage and to have it from their garages are denied the choice. There is no reason why garbage collection should be thought to be any different from other goods or services. Yet, many municipalities deny choice to their residents and maintain inefficient public garbage collection departments.

Privatization provides a solution to diverse demand situations. By making service purveyors more accountable to consumers, it encourages innovation and diversity. Giving consumers a choice among competing producers allows for greater accommodation of their differing needs. Finally, by making apparent the real cost of different types of goods and services, it allows consumers to make more informed choices among the alternatives.

VOICE OF THE NATION

Chicago and Osaka to Exchange Performing Groups in United Airlines Cultural Program

CHICAGO, April 1, 1986 - A performing arts group from Chicago will travel to Osaka, Japan, as part of a 26-city cultural exchange program sponsored by United Airlines. United will also fly a group from Osaka to perform here. Both exchanges are planned for September.

Richard J. Ferris, chairman, president and chief executive officer of UAL, Inc., announced the Royal Pacific Cultural Exchange today as he presented a letter to Mayor Harold Washington expressing personal

greetings from Mayor Yasushi Oshima of Osaka, and a commemorative folder proclaiming international friendship and understanding.

Ferris said the cultural exchange - created in cooperation with Sister Cities International (SCI) - is United's gift to Chicago to mark the expansion of the airline's Royal Pacific Service and SCI's 30th anniversary.

"We want to share our excitement about our expanded service with as many people as possible on both sides of the Pacific," Ferris said. "Bringing people together is United Airlines' business. We are proud to create the Royal Pacific Cultural Exchange and to bring together people of Japan and the U.S. to enhance intercultural respect and friendship."

United will fly the selected group from Chicago to Osaka for one week of performances. In addition to the exchange between Chicago and Osaka, United and SCI will arrange similar Royal Pacific Cultural Exchanges between 12 other pairs of cities in the U.S. and the Pacific Basin over the next 15 months.

Milam Fitts, Deputy Commissioner of the Department of Economic Development, said details for selection of the Chicago group are being worked out by a committee composed of representatives from the city government, United Airlines and Chicago's Sister Cities Committee. Procedures for obtaining applications for groups interested in competing for the trip will be announced soon.

Sister Cities International is a global organization that encourages understanding and good will among the countries of the world through various programs, including cultural, educational and technical exchanges.

United Airlines is the largest investor-owned airline in the world and is the only airline that serves all 50 states in the U.S. United purchased Pan Am's Pacific division in February 1986. In addition to the Pacific Basin, United's other international destinations include Mexico, the Bahamas and Canada. United Airlines is owned by UAL, Inc., which also owns the Hertz Corporation and Westin Hotels.

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

SOVIET PROPAGANDA AGAINST U.S. DEFENSES

It is doubtful if ever in our nation's history U.S. leaders have had to deal with as shrewd and skillful tacticians and strategists as are the leaders of the Soviet Union.

Compounding this is the fact that in diplomatic matters the Soviets are not bound by civilized codes of ethics and conduct. Deceit and deception are consorts.

Unfortunately, many politicians, peace activists and media commentators are wittingly or unwittingly aiding the Soviets in their propaganda efforts.

Soviet propaganda tells the world the U.S.S.R. has no space weapons and that they are not developing a strategic defense capability. The Reds accuse us in the world's press of violating the Anti-Ballistic Missile Treaty. These are all lies.

Robert McFarlane, recently national security adviser to President Reagan, stated: "Soviet doctrine in practice — backed up by spending at levels equal to what is spent on offense — makes it clear the Soviet leadership views building strategic defense as perhaps its highest priority program."

In point of fact, the Soviets have been working on strategic defense

for the past two decades. Thousands of scientists are engaged in the necessary research. The Soviets right now have an anti-satellite weapons system orbiting in low space.

With regard to the Soviet allegation that we are violating the ABM Treaty, let it be clearly understood that in that agreement there are no limitations on research or experimentation relating to development of defenses against missiles.

What is behind this Soviet barrage of outright lies and blatant propaganda? Simply this: The Soviets are concerned that if we are able to develop a successful system which would defend America against nuclear missiles from space it would eliminate present Soviet strategic superiority and deny them their presently held first strike capability.

Secretary of Defense Caspar Weinberger recently cautioned us: "If we stop our work on strategic defense and give it away at the negotiating table, we will forever lose one of history's best chances to end the shadow and the fear of nuclear weapons. We must seek and secure a defensive capability that could ultimately lead to the end of nuclear missiles."

If we are to avoid the tragic mistakes made in the past in dealing with the Soviets, we must be able to recognize propaganda which aids the Soviets, even though it originates from respectable U.S. sources.

Some of the most important assistance the Communists have received in achieving their objectives have come from non-communist individuals and organizations. Does that make the consequences any less disastrous?

And above all, we must be extremely cautious in any negotiations with the Soviets who see agreements "like pie crusts, made to be broken."

The Czech Connection Dvorak Book Available

The Czech Heritage Preservation Society, Inc. of Tabor, South Dakota, has a number of A.J. Dvorak's History of the Czechs in South Dakota, English version, available for sale.

The red, hard-cover book is a translated copy of the original history published in 1920 by the late Joseph A. Dvorak, former publisher of the Tabor Independent, Tabor, South Dakota. The book contains the histories of the seven principle counties and 21 towns that the Czechs settled from 1869-1920, but covers the entire state. Several articles were written by early pioneers and it includes a brief biographical mention of the pioneer families that come here from Bohemia and Moravia. Subjects of specific interest are: name index, South Dakota history, early settlements, lodges and churches.

Here is an opportunity to have a copy of Mr. Dvorak's book in a language you can read. The price is \$12 per book, plus \$1.50 for postage and handling, if it is to be mailed, for a total of \$13.50. If interested in purchasing a copy, please contact Mrs. Alice Rokusek, P.O. Box 85, Tabor, South Dakota 57063.

Czech Mass every Saturday
Evening at 6:15 P.M.
at Our Lady of the Mont
in Cicero, Ill.
(2414, S. 61st Ave.)

10TH ANNUAL
CZECH CLUB
4930 Military Parkway
Dallas, Texas

POLKA & WALTZ BAND FEST

2 BIG DAYS
APRIL SAT/SUN 26th 27th

BANDS: SATURDAY SUNDAY
VRAZEL MIKULA

SAT. DOORS OPEN AT 5 P.M. DANCE 8-11
SUNDAY — DOORS OPEN 10 A.M. — MASS — 11 A.M.
DANCING 1:30 - 6:00

PRICE PER DAY — \$5.00 ADULTS \$2.50 TEENS (13-17)

SAT. — SANDWICHES - KLOBASE & R. BEEF
SUN. — DINNER — PLATE \$5.00 - MINI-PLATE \$3.00
SANDWICHES AVAILABLE

Polka & Waltz Contest Pastry Booth

... please — wear your Czech costume for the Grand March SATURDAY

Czech Club 381-9072
4930 Military Parkway
TAKE I-30 EAST TO DOLPHIN EXIT
DRIVE SOUTH TO 1ST SIGNAL LIGHT
TURN LEFT ON MILITARY PKWY.,
DRIVE 3 BLOCKS (EXIT 49A)
B.Y.O.B. . . . . CHAMPAGNE,
WINE, BEER, MIXERS,
ICE, AND FOOD - FROM CONCESSION
ONLY!

PONY RIDES FOR CHILDREN OUTSIDE (SUNDAY ONLY - WEATHER PERMITTING)

LARGE PARKING LOT FOR RV'S

Serving your
family's financial needs
for over 60 years

MID AMERICA FEDERAL SAVINGS

CICERO: 5900 W. Cermak Road, Phone 863-6700
4800 W. Cermak Road, Phone 656-1770
RIVERSIDE: 40 E. Burlington St., Phone 442-9700
LA GRANGE PARK: 1921 E. 31st St., Phone 579-1400
WESTERN SPRINGS: 40 W. 47th St., Phone 246-8990
CLARENDON HILLS: 55th & Holmes, Phone 325-7300
NAPERVILLE: 1001 S. Washington St., Phone 420-1001
9 E. Ogden Ave., Phone 420-8000
WHEATON: 250 E. Roosevelt Road, Phone 653-4800
ST. CHARLES: 2600 E. Main St., Phone 377-2100

Assets over
\$650,000,000

"You're never more than 5 miles from a
Mid America Federal Savings office in the Western Suburbs."